

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

12 april 1999

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en de heren Jef Sleeckx en Jean-Marie Bogaert –

houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie

VERSLAG

**namens de Verenigde Commissies voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
en voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Leo Cannaerts**

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid :

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden : de heer Jos De Meyer, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren Erik Matthijs, Freddy Sarens, Gilbert Vanleenhove ;

de heer Roland Deswaene, mevrouw Marleen Vanderpoorten, mevrouw Sonja Van Lindt ;

de heer René Swinnen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer André Van Nieuwkerke ;

de heren Pieter Huybrechts, Joris Van Hauthem ;

de heer Kris Van Dijck ;

de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Sonja Becq, de heer Paul Deprez, mevrouw Kathleen Helsen, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Ward Beysen, Karel De Gucht, André Denys ;

de heren Patrick Hostekint, Michiel Vandenbussche, Robert Voorhamme ;

de heren Emiel Verrijken, Frans Wymeersch ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Samenstelling van de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden :

Voorzitter : de heer Robert Voorhamme.

Vaste leden : de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Eddy Schuermans ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Didier Ramoudt ;

de heren Carlos Lisabeth, Jef Sleenckx, Robert Voorhamme ;

de heren Jan Penris, Frans Wymeersch ;

de heer Jean-Marie Bogaert ;

de heer Jos Stassen.

Plaatsvervangers :

de heren Joachim Coens, Jos De Meyer, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heer John Taylor, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;

de heren Louis Bril, André Denys, Dirk Van Mechelen ;

de heren Freddy De Vilder, Fred Dielens, Jacky Maes ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Emiel Verrijken ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

de heer Jos Geysels.

Zie :

1319 (1998-1999)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

Zie ook :

1257 (1998-1999)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

INHOUD

Blz.

1. Toelichting door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie	4
2. Toelichting door de indieners van het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie (Parl. St. Vl. P. 1998-1999, nr. 1257/1) ...	9
3. Algemene bespreking	9
4. Bespreking van het voorstel van decreet	17
5. Artikelsgewijze bepreking	18
6. Eindstemming	23
Tekst aangenomen door de commissie	24

DAMES EN HEREN,

De Verenigde Commissies voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid en voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden bespraken dit ontwerp van decreet op hun vergaderingen van 15 en 29 maart en van 1 april 1999. Op 24 en 25 maart 1999 werden er hoorzittingen georganiseerd, waar een groot gedeelte van het werkveld zijn visie op het ontwerp kon toelichten. Het verslag van die hoorzittingen vindt u als bijlage bij dit verslag.

In samenhang met dit ontwerp, werd het voorstel van decreet besproken van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en de heren Jef Sleetckx en Jean-Marie Bogaert houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie (Parl. St. VI. P. 1998-1999, nr. 1257/1).

1. Toelichting door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie

A. ALGEMENE INLEIDING

1. Situering van het decreet

Het beleid van de Vlaamse regering sluit naadloos aan bij de beleidsaanbevelingen van de Europese Commissie. In haar Eerste Actieplan voor Innovatie groepeerde de Europese Commissie haar aanbevelingen onder vier klemtonen :

- De aanbeveling om de budgettaire uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling op te drijven. Dat de Vlaamse regering deze aanbeveling de voorbije vier jaar in de praktijk heeft gebracht, bleek reeds uitvoerig in de jaarlijkse beleidsbrieven en begrotingsvoorstellen.
- De communicatiecampagne die de Vlaamse regering voert onder de noemer "Durf Innoveren", en initiatieven zoals het Schumpeterproject en de mini-ondernemingen, bevorderen een cultuur van innovatie. Ook die activiteit krijgt van de Europese Commissie de stempel "essentieel".
- De Vlaamse regering heeft door een reeks acties, die in de beleidsbrieven beschreven werden, ook de valorisatie van het onderzoek be-

vorderd. Er kan bijvoorbeeld worden verwezen naar het HOBU-fonds of naar de verschillende technologische demonstratieprogramma's.

- De Europese overheden onderstrepen ook het belang van een gepast wettelijk en administratief kader voor innovatie. Innovatie wordt niet alleen bevorderd door subsidies of fiscale kortingen. De overheden kunnen innovatie in de hand werken door te zorgen voor een goed kader, dat innovatie op het terrein bevordert, en zeker niet afremt.

Dit ontwerp-decreet is een eerste maar belangrijke stap in die richting. Het innovatiedecreet brengt beter aangepaste overheidsinstrumenten en concrete administratieve vereenvoudiging.

2. Oriëntatie van het decreet

Er mag geen enkel misverstand bestaan over de oriëntatie van dit decreet. Vanzelfsprekend werkt de Vlaamse overheid geen innovatiedecreet uit, om te bepalen waar, hoe intens en door wie in Vlaanderen al dan niet geïnnoveerd zal worden. Die gedachte zou kant nog wal raken.

Datgene wat het decreet wél wil bereiken is des te belangrijker : het brengt efficiënte instrumenten en heldere steunregels voor een overheid, die innovatie op het terrein wil aanmoedigen. De eerste verwachting van de bedrijven en organisaties op het terrein is dat de overheid goede diensten aanbiedt. En die verantwoordelijkheid neemt de Vlaamse regering in het domein van de technologische innovatie op, met dit ontwerp-decreet.

De Vlaamse overheid moedigt op dit ogenblik reeds de technologische innovatie aan. Maar ze moet daarvoor een beroep doen op een instrumentarium, waarvan de coherentie en de homogeniteit beperkt zijn doordat het uitgebouwd werd volgens het trage tempo van de regionalisering. In de memorie van toelichting bij het decreet wordt die historiek geschetst. Er is nood aan "opschoning" van een historisch gegroeid kluwen aan instrumenten en procedures.

Bovendien zijn de instrumenten die moeten worden gebruikt om innovatie in haar vele aspecten aan te moedigen, niet voor die taak bedacht. Die instrumenten zijn ontworpen om onderzoek en ontwikkeling aan te moedigen. Bepaalde zinvolle initiatieven voor de aanmoediging van technologische innovatie zijn vastgelopen, omdat de bestaan-

de instrumenten naar de letter niet buiten het industrieel onderzoek mogen gaan. En dat is weliswaar een noodzakelijke, maar niet langer een voldoende component voor succesvolle innovatie.

3. Strategie

Daarom wil de Vlaamse regering een taakverbreding van de bestaande instrumenten.

De inzet van mensen en instellingen die zich op dit ogenblik van de bevordering van technologische innovatie kwijten, is groot en enthousiast, gelet ook op de weinig aangepaste instrumenten waarmee men moet werken. De minister-president is er echter rotsvast van overtuigd, dat het rendement van hun inspanningen nog groter kan worden gemaakt, door hen meer geschikte instrumenten te geven.

Het innovatiedecreet biedt een hefboom voor een nog beter resultaat. Het decreet is geen antwoord op crises, die er immers niet zijn. Maar de minister-president zou het onverantwoord vinden om op acute problemen te wachten, vooraleer over een nieuwe decretaal kader na te denken. Het innovatiedecreet is dus een vorm van pro-actief beleid.

De noodzakelijke aanpassingen liggen voor de hand. De opdracht om onderzoek en ontwikkeling te bevorderen, moet verbreed worden naar de stimulering van innovatie.

De instrumenten zullen hierdoor als vanzelf reeds meer oog hebben voor de noden van de kleine en middelgrote ondernemingen, bij wie technologische innovatie breder is dan het zelf opzetten van industriële onderzoeksprojecten. Alleszins moet het aantal stations verminderd worden, dat een steundossier nu nog moet doorlopen, vooraleer steun aangevraagd, beoordeeld, beslist en betaald kan worden. Ook die ingreep komt in de eerste plaats ten goede aan KMO's, die administratieve vereenvoudiging willen.

B. INHOUD VAN HET DECREET

Na de toelichting over de plaats, de oriëntatie en de strategie van het ontwerp-decreet, wordt een overzicht gegeven van de zes belangrijkste elementen ervan.

- Het decreet introduceert het begrip "technologische innovatie" in de wetgeving. Op alle vlakken stelt men dat de overheden technologische innovatie moeten aanmoedigen, nu en in de toekomst. Maar men stelt vast dat de term in bijna geen enkele wetgeving opgenomen of gedefinieerd is. Hierin wordt nu verandering gebracht. De term "technologische innovatie" wordt in het decreet omschreven en daarmee is het terrein ondubbelzinnig afgebakend.
- Technologische innovatie omvat verschillende aspecten of types van activiteiten. De manier waarop en de intensiteit waarmee deze activiteiten door de overheid gesteund moeten worden, kunnen verschillen naargelang het type. Daarom voert het decreet een "typologie" van activiteiten in.
- Dit begrippenkader bewijst zijn nut bij het uitwerken van concrete steunregelingen. Het decreet stipt een aantal domeinen aan waarvoor dergelijke steunregelingen uitgewerkt zullen moeten worden, in de vorm van uitvoeringsbesluiten.
- Een vierde kernstuk in het decreet, zijn de bepalingen over het horizontaal beleidsplan voor technologische innovatie. Als het zo is dat innovatie meerdere aspecten heeft, dan is het duidelijk dat meerdere bevoegdheidsdomeinen en administraties eraan een bijdrage kunnen leveren. Maar dan is het ook noodzakelijk een gecoördineerd beleid tot stand te brengen. Het horizontaal beleidsplan is daartoe een belangrijk hulpmiddel.
- Het ontwerp-decreet besteedt vrij veel aandacht aan het IWT-Vlaanderen. De reden daarvoor is duidelijk : de Vlaamse regering wil aan de instelling op het terrein van de technologische innovatie een centrale rol geven, en daar zijn duidelijke afspraken en spelregels voor nodig.
- In het verlengde hiervan, stelt de Vlaamse regering voor om het Fonds voor Industrieel Onderzoek in Vlaanderen af te schaffen. Publieke opinie, pers en parlement besteden doorgaans veel aandacht aan de oprichting van een nieuwe instelling, meestal met de al dan niet expliciete commentaar dat er beter eens een instelling zou afgeschaft worden. Het ontwerp-decreet biedt het Vlaams Parlement de gelegenheid een instelling af te schaffen.

1. Begrip technologische innovatie

Een decretale omschrijving van het begrip technologische innovatie moet met een aantal vereisten rekening houden. De definitie van het begrip moet nauwkeurig genoeg zijn, om het werkveld ondubbelzinnig af te bakenen. Maar aan de andere kant moet de definitie breed genoeg zijn, om de verschillende facetten van innovatie te vatten. Het begrip moet zowel de innovatie van productieprocessen als van producten of diensten omvatten. De definitie moet zodanig opgesteld zijn, dat ze toelaat de huidige steunregels erin op te nemen. Er mag geen breuk komen in het huidig beleid, maar er moeten wel nieuwe elementen aan toegevoegd kunnen worden. Technologische innovatie is een nieuw begrip. Doorheen de tijd en in de verschillende beleidsdomeinen kan men andere accenten leggen. De decretale omschrijving moet dus voldoende ruim zijn, om duurzaam gebruikt te kunnen worden. Een zesde en laatste vereiste bestaat erin dat de definitie verzoekenbaar moet zijn met de Europese regelgeving.

Aan die laatste voorwaarde werd voldaan. Er bestaat geen specifieke regelgeving van de Europese Commissie over steun aan innovatie. De Europese Commissie beoordeelt de steunregelingen aan de hand van het oude begrippenkader, zoals steun aan onderzoek, steun aan opleiding, steun aan investeringen. Het decreet werd aan de Europese Commissie genotificeerd, en het antwoord van de Commissie luidde, dat een notificatie niet nodig was, omdat het over een kaderregeling gaat. Er werd wel rekening gehouden met de wenken van de Commissie over de gebruikte terminologie, om latere definitieproblemen op het vlak van de uitvoeringsbesluiten te voorkomen.

In artikel 2 van het decreet wordt een definitie van het begrip "technologische innovatie" uitgewerkt, die rekening houdt met al deze vereisten. Technologische innovatie wordt in verband gebracht met economische innovatie. Zo is meteen de basis aanwezig om het toepassingsgebied van het decreet later modulair uit te bouwen.

Technologische innovatie is economische innovatie, waarin wetenschappelijk-technologisch onderzoek en ontwikkeling, of creatieve toepassing van technologie, een wezenlijke rol spelen, in combinatie met andere kenniselementen.

Die definitie werd uitvoerig getoetst bij een aantal verantwoordelijken in bedrijven en onderzoeksinstellingen op het terrein en zij bevestigden dat het

een goede synthese is van het veelomvattende begrip "technologische innovatie".

De definitie veronderstelt dat ook het begrip "economische innovatie" nader wordt omschreven. Ook die invulling vonden de praktijkmensen een goede benadering: economische innovatie is het geheel van activiteiten waarbij bestaande of nieuwe kenniselementen creatief gecombineerd worden, voor de verbetering of ontwikkeling van bestaande producten en diensten, processen, organisatiemethoden en commercialisering, zodat toegevoegde waarde tot stand wordt gebracht of in stand wordt gehouden.

2. Types van activiteiten

Artikel 3 somt de verschillende logische stadia van technologische innovatie op. Het onderscheid is belangrijk, omdat er goede redenen zijn om een onderscheid te maken in de intensiteit van de overheidssteun voor de verschillende stadia van innovatie.

- Een eerste facet is de ontwikkeling van nieuwe wetenschappelijk-technologische kennis. Dit facet komt overeen met de definitie van onderzoek en ontwikkeling die in de voorbije decennia werd gehanteerd. De omschrijving "onderzoek en technologische haalbaarheidsstudies" is compatibel met het woordgebruik van de Europese Unie.
- Het tweede type van activiteit is de verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis. Dit is een verrijking van het administratieve woorgebruik. Sedert decennia worden bijvoorbeeld de activiteiten van de technologische adviseerdiensten bij de collectieve centra gesubsidieerd – de zogenaamde TAD's. Dit gebeurt zonder duidelijke wettelijke basis. Deze nieuwe term vat de werking van de TAD's en laat toe regels voor steun uit te werken die samenhangen met regels voor steun aan andere facetten van technologische innovatie.
- De overheid ondersteunt via bepaalde programma's de absorptie van wetenschappelijk-technologische kennis in de bedrijven, bijvoorbeeld de zogenaamde MKB-programma's in het kader van de Europese structuurfondsen. Die activiteit vormt een aparte, derde categorie in de technologische innovatie. Op het eerste zicht zou het logisch zijn ook de prototype-ontwikkeling onder dit type te rangschikken. Maar omdat

dit in de EG-richtlijnen over steun aan onderzoek gebruikelijk is, wordt prototypeontwikkeling toch als de ontwikkeling van nieuwe kennis beschouwd.

- De vierde categorie is het ondersteunen van kennis. Het is een geheel van activiteiten, dat niet thuishoort onder de drie andere categorieën. Toch is het geen allegaartje, dat ontstaat bij gebrek aan een betere omschrijving. Na een nauwkeurige observatie van de technologische innovatie op het terrein werd vastgesteld dat er een waaier aan activiteiten bestaat die als katalysator voor technologische innovatie fungeren. Ze bieden steun aan de creatie, de verspreiding en de aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis. Het gaat bijvoorbeeld over eerstelijnszorg voor KMO's die willen innoveren, of het prospecteren van beloftevolle technologische ontwikkelingen.

3. Uitvoeringsbesluiten

Die definities inzake technologische innovatie, vormen de basisbegrippen waarmee concrete en eenduidige spelregels voor de steun aan technologische innovatie kunnen uitgewerkt worden. Zo werd het in de voorbije jaren bijvoorbeeld duidelijk dat het de moeite loont om de vorming van technologische netwerken van bedrijven, de zogenaamde "clusters", te steunen. Het nieuwe begripkader geeft een verfijnde juridische basis voor de steun aan de activiteiten van die clusters, die soms verschillende accenten leggen.

Het decreet geeft in artikel 5, 6 en 7 de aanzet tot enkele uitvoeringsbesluiten, maar de lijst is zeker niet limitatief. Indien nieuwe soorten activiteit ontstaan die steun behoeven, kan men met de bestaande begrippen nieuwe regels ontwerpen.

Artikel 5 bepaalt dat de Vlaamse regering de voorwaarden regelt, waaronder projecten voor ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis in bedrijven steun kunnen krijgen. Dit uitvoeringsbesluit zal het huidige zogenaamde "FIOV-besluit" vervangen en actualiseren. Het regelt de steun aan "commerciële" projecten op initiatief van bedrijven.

Artikel 6 verwijst naar een steunregeling aan samenwerkingsverbanden van bedrijven, instellingen en organisaties die zich op één van de vier types van technologische innovatie toelagen. Hiermee worden onder andere de clusters, de collectieve

centra en de subregionale samenwerkingsverbanden bedoeld. Het overheidsbeleid legt slechts sinds enkele jaren sterk de klemtoon op het bevorderen van samenwerking in het bedrijfsleven. De minister-president gelooft hier sterk in, omdat samenwerking de kritische schaal vergroot waarmee de Vlaamse bedrijven in Vlaanderen een aantal ontwikkelingen in gang kunnen zetten.

Tenslotte verwijst artikel 7 naar een steunregeling voor universitaire interfacediensten. In de begroting 1998 werd reeds dergelijke steun op ad hoc-basis toegekend. In een uitvoeringsbesluit zal een organieke reglementering worden uitgewerkt.

4. Horizontaal beleidsplan voor innovatie

Het vierde kernpunt in het decreet is het horizontaal beleidsplan voor innovatie. Het decreet verplicht de Vlaamse regering dergelijk horizontaal beleidsplan op te maken. Het vormt de basis voor een gestructureerde dialoog tussen regering en parlement over het innovatiebeleid.

Een analyse van de instrumenten voor het technologisch innovatiebeleid toont aan dat de Vlaamse regering twee categorieën van instrumenten kan bespelen. In de eerste plaats zijn er instrumenten of financieringsmechanismen die ontworpen zijn met de hoofdbedoeling om technologische innovatie aan te moedigen. Bladzijde 16 van de memorie van toelichting somt die instrumenten op, het IWT-Vlaanderen op kop. Die instrumenten vallen onder de voogdij van de minister bevoegd voor wetenschap en technologie.

Maar de technologische innovatie wordt ook beïnvloed door instrumenten of financieringsmechanismen die met een andere opdracht ingesteld worden. Zo werden bijvoorbeeld de expansiewetten uitgevaardigd om investeringen aan te moedigen en werden de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen opgericht om de subregionale ontwikkeling te bevorderen, maar het is duidelijk dat de inzet van die instrumenten ook effecten heeft op technologische innovatie.

Het horizontaal beleidsplan zal het geheel van deze effecten zichtbaar maken. Artikel 4 van het ontwerp-decreet geeft dit als eerste onderdeel in de inhoud van het beleidsplan weer. Uiteraard beschrijft de Vlaamse regering in het beleidsplan het beleid dat ze gevoerd heeft en zal voeren. Ook de weerslag en de afgeleide effecten van de ingezette budgettaire middelen moeten in kaart gebracht

worden. Tenslotte bepaalt het decreet dat de Vlaamse regering in het beleidsplan vermeldt hoe ze voortdurend nadenkt over de instrumenten die ze inzet. Omdat innovatie geen statisch gegeven is, zal de overheid wellicht regelmatig nieuwe instrumenten of financieringsmechanismen moeten uitwerken. Even belangrijk is de coördinatie, de aanpassing of soms de afschaffing van wat al bestaat.

5. *Het IWT-Vlaanderen*

Een vijfde klemtoon in het innovatiedecreet zijn de aanpassingen die aan het IWT worden aangebracht. Die wijzigingen en verbeteringen zijn aan de ene kant onmiddellijk voelbaar voor de "klanten" van het IWT. Ook de wijzigingen aan het bestuur van de instelling komen onrechtstreeks de klanten ten goede, omdat ze de werkvoorwaarden van de organisatie optimaliseren.

Het IWT heeft op dit ogenblik als opdracht, het wetenschappelijk-technologisch onderzoek te bevorderen. Die taak wordt verruimd naar de technologische innovatie. Die taakverbreding wordt ook in de naam van de instelling weerspiegeld: "Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen", afgekort IWT-Vlaanderen. Het IWT-Vlaanderen kan een waaier aan activiteiten ontplooiën om zijn doel te bereiken. Op het terrein wordt het IWT-Vlaanderen het enige "loket" of "agentschap" van de Vlaamse overheid voor de bevordering van alle aspecten van technologische innovatie. Het IWT-Vlaanderen moet door zijn lage drempel en zijn proactieve houding in het bijzonder voor de KMO's toegankelijk zijn.

Voor alle bedrijven, grote én kleinere, is het belangrijk dat de trajecten die een dossier bij het IWT-Vlaanderen doorloopt, worden ingekort. Dat wordt onder andere bereikt door de afschaffing van het FIOV als budgettaire tussenstop voor een aantal dossiers.

Het bestuur van het IWT-Vlaanderen wordt afgestemd op een model dat ook in heel wat vennootschappen gangbaar is:

- de raad van bestuur bepaalt het beleid van het IWT-Vlaanderen;
- een directiecomité bereidt de bijeenkomsten van de raad van bestuur voor en ziet toe op de uitvoering van de beslissingen;

- de instelling wordt collegiaal geleid door een tweespan.

Naast de leden die de SERV en de VRWB voor de raad van bestuur voordragen, kan de Vlaamse regering ten hoogste vijf stemgerechtigde leden aanduiden. Onder de stemgerechtigde leden benoemt de Vlaamse regering een voorzitter van de raad van bestuur. Door de invoeging van die nieuwe functie, die verschilt van die van voorzitter van het directiecomité, verbetert de structuur waarbinnen de raad van bestuur werkt.

Voor het directiecomité kan de raad van bestuur naast de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal hoogstens drie andere leden aanduiden.

Het IWT-Vlaanderen wordt collegiaal geleid door de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal, volgens een taakverdeling die de raad van bestuur beslist op voorstel van de directeur-generaal en de voorzitter van het directiecomité.

De Vlaamse regering geeft dus een bijzonder grote verantwoordelijkheid aan de raad van bestuur van het IWT-Vlaanderen in de uitvoering van het beleid inzake technologische innovatie. Het IWT-Vlaanderen draagt ook bij tot de voorbereiding van het beleid. Verantwoordelijkheid kan niet zonder verantwoording. De Vlaamse regering sluit met het IWT-Vlaanderen een beheersovereenkomst af. Artikel 12, dat een artikel 7ter in het huidige IWT-decreet invoegt, geeft de nadere invulling van de beheersovereenkomst.

In de beheersovereenkomst worden concrete resultaten afgesproken, die het IWT-Vlaanderen door zijn optreden moet bereiken. Daarnaast geeft de Vlaamse regering de concrete opdrachten aan, die het IWT-Vlaanderen moet uitvoeren. Vanuit het oogpunt van de Vlaamse regering en de minister die de voogdij over het IWT-Vlaanderen uitoefent, is de beheersovereenkomst een cruciaal document vermits de Vlaamse regering ten opzichte van het Vlaams Parlement politiek verantwoordelijk blijft voor het doen en laten van het IWT-Vlaanderen.

Andere bepalingen in het bestaande IWT-decreet worden geschrapt, omdat ze overvloedig geworden zijn. Dit is bijvoorbeeld het geval voor het onderscheid tussen een autonome en een adviserende functie.

6. *Afschaffing van het Fonds voor Industrieel Onderzoek*

Een zesde en laatste kernpunt in het innovatiedecreet is de afschaffing van het Fonds voor Industrieel Onderzoek in Vlaanderen. In de huidige wetgeving worden wetenschappelijke onderzoeksprogramma's en projecten aangerekend op het FIOV, waarbij het IWT optreedt als adviseur voor de regering, maar de beslissing over de concrete dossiers genomen wordt door de Vlaamse regering of door de minister. Het FIOV wordt administratief en financieel beheerd door de administratie economie. Drie verschillende "bureaus" zijn dus betrokken bij de toekenning van steun. Voor de bedrijven wordt deze bijzonder ingewikkelde situatie nog ingewikkelder doordat sommige projecten naar keuze in de adviserende of de autonome functie van het IWT ingediend kunnen worden.

Voor die complexe situatie kunnen historische redenen aangevoerd worden. De bedrijven hebben echter geen boodschap aan die historische schets. Daarom stelt de Vlaamse regering in het ontwerp-decreet voor het FIOV af te schaffen. Advies, beslissing en uitbetaling van een dossier zullen door één enkele instantie behartigd worden. Dossiers moeten niet meer over en weer transiteren, waardoor ze veel sneller doorstromen. Bovendien wordt de Vlaamse regering in het geheel niet meer betrokken bij de dagelijkse afwikkeling van een dossier, wat elke tussenkomst volledig uitsluit. De minister-president beschouwt de afschaffing van het FIOV daarom als een kapitale bijdrage tot een betere dienstverlening voor de bedrijven.

Het ontwerp-decreet bevat tot slot ook nog enkele bepalingen over de valorisatie van de resultaten van het VITO-onderzoek.

2. **Toelichting door de indieners van het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie (Parl. St. Vl. P. 1998-1999, nr. 1257/1)**

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis zegt dat het voorstel van decreet dat zij samen met de heren Sleenx en Bogaert heeft ingediend, werd ingegeven door de nieuwe bewapeningswedloop die is ontstaan met de ontwikkeling van hoogtechnologische wapens. Vastgesteld wordt dat nieuwe wapensystemen niet noodzakelijk in wapenfabrieken worden ontwikkeld, maar dat er in een eerste fase onderdelen

worden ontwikkeld, die voortkomen uit technologische ontwikkelingen en produkten van de civiele sector. Door bijkomend onderzoek kunnen die in de wapentechnologie terechtkomen, als blijkt dat ze kunnen worden geïntegreerd in wapensystemen.

De spreker is van oordeel dat dit niet mag worden ondersteund met het geld van de Vlaamse belastingbetaler dat in wetenschappelijk onderzoek wordt geïnvesteerd.

Mevrouw Verwimp-Sillis is van oordeel dat deze ontwikkeling vrij recent is. Het komt er nu op aan dit in de kiem af te remmen. Daarom wordt voorgesteld in het decreet op het IWT een bepaling in te bouwen die steun via het IWT aan onderzoek in de wapentechnologische sfeer onmogelijk maakt.

De spreker besluit met de conclusie dat de bespreking van dit voorstel logischerwijze moet worden gekoppeld aan de bespreking van dit ontwerp van innovatiedecreet.

De heer Jean-Marie Bogaert stelt dat pacifisme één van de grondslagen van het ontstaan van de Vlaamse beweging en van de Vlaamse deelstaat is. Pacifisme moet een leidraad zijn voor het beleid dat in Vlaanderen wordt gevoerd.

De spreker verklaart dat het geenszins de bedoeling is op enige wijze het civiele technologisch onderzoek in Vlaanderen te beknotten. Wel wordt een halt toegeroepen aan onderzoek dat gericht is op de ontwikkeling van wapens. Dit voorstel mag geen enkele civiele opdracht in het gedrang brengen.

Er moet op worden gewezen dat in Vlaanderen slechts een zeer beperkt aantal bedrijven en onderzoeksprojecten op het terrein van de wapentechnologie actief zijn. Wel moet worden voorkomen dat er later een grote militair-industriële sector zou ontstaan. Er kan dus worden geconcludeerd dat op dit ogenblik de uitvoering van dit voorstel van decreet geen ernstige consequenties voor de Vlaamse economie zal hebben.

3. **Algemene bespreking**

De heer Paul Deprez stelt vast dat de discussie tijdens de hoorzittingen onder andere draaide rond de vraag of er in dit ontwerp wel voldoende zaken werden geregeld. Meerdere leden merkten op dat het ontwerp inhoudelijk mager was. Er werd zelfs van een lege doos gesproken. De vraag is echter of de overheid door regelgeving innovatie kan opleg-

gen aan de bedrijven. Dit is volgens de spreker niet mogelijk.

Wat de overheid wel kan doen is instrumenten aanreiken voor een innovatiebeleid, met andere woorden een goede voedingsbodem voor innovatiescheppen. Dit ontwerp zorgt daar in elk geval voor. Volgens de heer Deprez worden een aantal belangrijke handvaten voor een innovatiebeleid aange-reikt.

Ten eerste is er het beleidsplan dat de regering moet opstellen. Dit plan moet overigens bij het Vlaams Parlement worden ingediend, zodat er een brede discussie over kan worden gevoerd. Daardoor wordt een totaalbeleid mogelijk. Het beleidsplan wordt het kader waarbinnen het innovatiebeleid kan worden uitgewerkt. Het is dus niet nodig dat kader in het decreet zelf te schetsen. Het beleidsplan geeft de aanzetten tot concretisering van het beleid.

Als voorbeeld van verdere concretisering haalt de spreker de suggestie van de GOM-West-Vlaanderen en van het SPAM¹ in de hoorzittingen aan, waar die voorstelden meer middelen ter beschikking te stellen aan de instanties voor streekontwikkeling voor het aanmoedigen van innovatie. Zoiets moet niet in het decreet worden opgenomen, maar kan een onderdeel van het beleidsplan zijn.

Een tweede belangrijk instrument is volgens de heer Deprez de beheersovereenkomst met het IWT. Het is duidelijk dat het IWT-beleid moet kunnen worden beoordeeld op de behaalde resultaten. Met een beheersovereenkomst wordt dat mogelijk. Bovendien kan de beheersovereenkomst de verhouding tussen het IWT en de andere actoren op het terrein vastleggen.

Het derde belangrijke element is volgens steeds dezelfde spreker de administratieve uitzuivering die dit ontwerp beoogt. Procedures voor ondersteuning van innovatie-activiteiten worden vereenvoudigd, vooral door de afschaffing van het FIOV². Ook de verhouding tussen de administratie en het IWT wordt uitgeklaard. Ook hier speelt de beheersovereenkomst met het IWT een grote rol omdat die administratieve vereenvoudiging ook door middel van de overeenkomst gestalte moet krijgen.

De heer Jos Stassen schetst de lange ontstaansgeschiedenis van dit ontwerp. Het idee van een innovatiedecreet werd door de minister-president gelanceerd ter gelegenheid van de laatste editie van Flanders Technology International, nu drie jaar geleden. In de diverse verslagen van de commissiebesprekingen van de begroting voor wetenschapsbeleid vanaf 1997 vindt men echo's terug die het ontwerp aankondigen. Kortom, dit verhaal loopt dus al drie jaar, en men kan gerust stellen dat er grote verwachtingen werden geschapen. Vragen die nu kunnen worden gesteld zijn : Waarom heeft het uiteindelijk nog zo lang geduurd ? Was dit het lange wachten waard ? Worden beloften ingelost ?

De heer Stassen stelt dat moet worden nagegaan of dit decreet eerder gemaakte beloften waarmaakt. Ten eerste wordt beloofd een decretale onderbouw te bieden aan het innovatiebeleid, met beleidsvisies en beleidskeuzes. Ten tweede zou de opdrachtstelling van de bestaande instituten IWT en VITO worden duidelijk gesteld. Tenslotte werden structurele ingrepen, voornamelijk inzake de werking van het IWT in het vooruitzicht gesteld.

Wat was er volgens de heer Stassen nodig ? Reeds bij vroegere besprekingen in de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden is gesteld dat een legale onderbouw voor steun aan de bedrijven absoluut noodzakelijk is. Subsidies kunnen enkel gegeven worden als er een legale basis voor is en er bovendien een akkoord is van de Europese instanties.

Op het vlak van innovatie moet steun worden verleend aan bedrijven, aan samenwerkingsverbanden van bedrijven (de zogenaamde clusters) en aan de universitaire interface-diensten. Dit gehele werkveld wacht al enkele jaren op de nodige legale onderbouw van de innovatiesteun. Die kan worden gegeven door uitvoeringsbesluiten. De vraag is echter of die uitvoeringsbesluiten niet even goed hadden kunnen worden getroffen op basis van de bestaande decreetgeving. Anderzijds moet worden nagegaan of dit ontwerp inderdaad de nodige decretale onderbouw voor de innovatiesteun aan bedrijven, clusters en interface-diensten levert.

De heer Stassen stelt vast dat dit ontwerp vooral gaat over structuren en dat de gestelde beloften niet worden ingelost. Er moet daar dan ook nog worden bij gezegd dat het bovendien om slechte en onwerkbare structuren gaat. Er kan vooral kritiek worden geleverd op de onlogische leidende structuur van het IWT. Enerzijds is er een raad van bestuur met een externe voorzitter, anderzijds is er een tweekoppige leiding, bestaande uit een interne

¹ Streekplatform Arrondissement Mechelen. Het SPAM was één van de instanties die gehoord werden op de hoorzittingen. Zie bijlage.

² Fonds tot bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen, opgericht bij decreet van 6 mei 1987.

voorzitter van het directiecomité en een directeur-generaal. Beiden staan hiërarchisch op hetzelfde niveau, alhoewel er wel een onderlinge taakverdeling moet worden vastgesteld.

Volgens de spreker is dit een vrij unieke structuur, die zijns gelijke niet vindt in het bedrijfsleven. De vraag is echter of dit wel kan werken. Kunnen twee leidende functionarissen op hetzelfde hiërarchische niveau wel steeds collegiaal functioneren? Blijkbaar is die bijzondere structuur niet ingegeven door organisatorische beweegredenen, maar door de bekommernis de huidige leidinggevenden van het IWT een plaats in het organogram te geven.

De spreker gaat door met te stellen dat dit ontwerp geen beleidsvisie en geen beleidskeuzes bevat. Volgens hem moest eerst duidelijkheid worden geschapen omtrent een samenhangende visie op innovatiebeleid, vooraleer een decretale uitwerking mogelijk was.

Bovendien bevat dit ontwerp geen duidelijke afspraken over de verhouding en de eigen rol van enerzijds de administratie van wetenschapsbeleid en anderzijds het IWT. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk welke rol het IWT in de beleidsvoorbereiding speelt.

Kortom, zo besluit de heer Stassen, de zeer lange voorbereiding van dit ontwerp, met twee maal een advies van de Raad van State heeft niet tot een voldragen vrucht geleid. Tijdens die lange voorbereidingsperiode had er voor de bedrijven, clusters en interface-diensten al veel langer duidelijkheid kunnen zijn als er uitvoeringsbesluiten zouden zijn gemaakt op basis van de bestaande decreten.

De heer Karel De Gucht verklaart zich te kunnen aansluiten bij de opmerkingen van de vorige spreker. Volgens hem is dit ontwerp een quasi lege doos en kunnen er vele vragen worden gesteld over de uitvoerbaarheid van hetgeen er toch in wordt geregeld.

Volgens deze spreker moet de opdrachtstelling aan het IWT beter worden aangesloten bij de verlangens van de Europese Commissie. Het decreet van 23 januari 1991 op het IWT³ legt eveneens de doelstellingen van het IWT vast, maar de opdrachten zijn duidelijk minder uitgebreid dan wat in het nieuwe ontwerp staat. Uit de hoorzittingen is geble-

ken dat het IWT op dit ogenblik reeds een ruimere opdracht uitvoert, dan bepaald is in het decreet van 1991. De Raad van State en het Rekenhof hebben hiertegen opmerkingen geformuleerd. Het IWT moet zich op basis van de bestaande decretale bepalingen in feite beperken tot onderzoek en ontwikkeling. De vraag is hoe aan die opmerkingen van Raad van State en Rekenhof kan worden tegemoetgekomen.

Volgens de spreker kan aan dit probleem eenvoudig worden verholpen door het opnemen van enkele bepalingen in het verzameldecreet⁴, die waar nodig het decreet van 1991 aanpassen. De Vlaamse Regering heeft echter gekozen voor de piste van een omvattend innovatiedecreet, dat een kader zou moeten scheppen voor een geheel nieuw innovatiebeleid. In elk geval blijkt nu dat ook de Vlaamse Regering ervan overtuigd is dat de evoluties in het innovatiebeleid decretale regelingen noodzakelijk maken.

Tijdens de hoorzittingen heeft de leiding van het IWT echter verklaard dat er volgens de Raad van Bestuur van het IWT geen bijkomende rechtsbasis nodig is voor de nodige uitvoeringsbesluiten om een en ander te regelen.

De spreker is er overigens over verbaasd dat de leiding van het IWT reeds betrokken werd bij de voorbereiding van uitvoeringsbesluiten, die na de goedkeuring van dit ontwerp zullen worden getroffen, en dit nog voordat het ontwerp is aangenomen. Bovendien zal de raad van bestuur veranderen na de goedkeuring van het decreet. Hoe kan de huidige raad van bestuur het IWT binden voor de toekomst? In feite is het hoe dan ook niet mogelijk dat uitvoeringsbesluiten worden opgesteld van een decreet dat nog niet is aangenomen.

Tijdens de hoorzittingen is niet alleen duidelijk geworden dat de uitvoeringsbesluiten blijkbaar al op papier staan maar dat er ook een strategisch plan voor het technologisch innovatiebeleid is uitgewerkt in samenspraak tussen het kabinet, de AWI⁵ en het IWT. Ook hier kan gesteld worden dat het voor dit strategisch plan nog te vroeg is, aangezien het decreet nog niet is aangenomen door het Vlaams Parlement.

³ Het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie, verder in dit verslag ook "het IWT-decreet" genoemd.

⁴ Bedoeld wordt het Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begroting 1999, dat eveneens in bespreking is in het Vlaams Parlement (Parl. St. VI. P. 1998-1999, nr. 1299/1 en volgende).

⁵ De Administratie Wetenschap en Innovatie, ondergebracht bij het Departement Wetenschap, Innovatie en Media van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

De heer De Gucht vraagt dat de tekst van het strategisch plan en van de voorbereide uitvoeringsbesluiten al ter beschikking worden gesteld.

Dezelfde spreker heeft grote vragen bij de voorgestelde beheersstructuur van het IWT. Men heeft sterk de indruk dat dit dossier beïnvloed is door een personenkwestie en niet door een visie op het goed bestuur van de instelling. Het beleid dat wordt verankerd in een decretale tekst wordt door die personenkwestie vertekend. Het is dus begrijpelijk dat bij een aantal fracties grote twijfels bestaan over de opportuniteit van de voorgestelde beheersstructuur, waarvan kan worden vermoed dat die is ingegeven door een streven naar politieke evenwichten in de leiding van het IWT. Deze opmerking houdt volgens de spreker geen waardeoordeel in over het functioneren van de huidige leidende functionarissen van het IWT. Enkel kan men zich afvragen of een tweehoofdige leiding zoals wordt voorgesteld wel werkbaar is. Heeft men zich hier laten inspireren door bestaande voorbeelden uit het bedrijfsleven ?

De heer De Gucht geeft toe dat er inderdaad meerdere varianten kunnen zijn van leidende structuren, die afwijken van de klassieke structuren uit de Angelsaksische of de Europese traditie. De voorgestelde structuur voor het IWT is echter zeer afwijkend. Men zou kunnen zeggen dat hier wordt voorgesteld dat er een afgevaardigde bestuurder en een directeur-generaal/algemeen manager komen die beiden deel uitmaken van het directiecomité en die beiden op hetzelfde niveau staan. Kan men dit vergelijken met wat in de Angelsaksische traditie de chief executive officer (CEO) en de chief operating officer (COO) wordt genoemd ? In elk geval staan CEO en COO niet op hetzelfde niveau. De CEO maakt volwaardig deel uit van de raad van bestuur en de COO doorgaans niet. In de voorgestelde structuur van het IWT staan de directeur-generaal en de voorzitter van het directiecomité op hetzelfde niveau. Zij worden wel verondersteld collegiaal op te treden in het dagelijks bestuur van de instelling. Is dit in de praktijk wel werkbaar. Het is duidelijk dat één van de twee de doorslaggevende stem moet hebben. Wat gebeurt er als de collegialiteit zoek is ?

De minister-president antwoordt op de opmerkingen van de heren De Gucht en Stassen ter zake dat er meerdere voorbeelden uit het bedrijfsleven kunnen worden aangehaald van gelijkaardige structuren, waarbij er naast een externe voorzitter van de raad van bestuur een tweehoofdige bedrijfsleiding is. Dit bestaat bij een aantal toonaangevende bedrijven, waarvan men niet kan zeggen dat ze niet

sterk resultaatgericht en efficiënt worden bestuurd. De minister-president geeft onder andere het voorbeeld van Barco, dat een leidende structuur heeft die sterk lijkt op hetgeen voor het IWT wordt voorgesteld. Daar bestaat er een externe voorzitter naast een interne afgevaardigd bestuurder en een directeur-generaal.

De minister-president ontkent dat de voorgestelde leidende structuur van het IWT is ingegeven door een personenkwestie. Integendeel is dit organogram goed overwogen en er werd aangetoond tijdens de afgelopen acht jaar dat het werkbaar is. Uit de hoorzittingen kon trouwens worden vernomen dat het werkveld geen problemen heeft met deze structurering van het IWT.

De heer Karel De Gucht betwist dat de structuur van Barco kan worden vergeleken met de structuur van het IWT.

De heer De Gucht stelt verder dat er in dit ontwerp een aantal elementen ontbreken en dat daardoor de vraag kan worden gesteld of er binnen het werkveld wel een draagvlak voor dit ontwerp bestaat. De hoorzittingen gaven volgens hem de indruk dat er in het veld heel wat vragen leven. Zo werd gesteld dat er dringend uitvoeringsbesluiten moeten komen, zodat er een werkbasis is voor het innovatiebeleid. Sommigen hebben duidelijk gesteld dat het bestaande IWT-decreet een voldoende rechtsbasis biedt. Dit wordt onder andere verklaard door het bestuur van het IWT zelf.

Volgens de spreker is het normaal dat het werkveld achter het idee van een inhaalbeweging in het innovatiebeleid staat, omdat dit verwachtingen schept naar een toename van de middelen voor innovatie. Alleen leven er grote twijfels over de manier waarop de inhaalbeweging gebeurt.

Uit de hoorzittingen is gebleken dat er een aantal dingen ontbreken in het ontwerp. Zo wordt vanuit de VLIR benadrukt dat het aan werkinstrumenten ontbreekt om het rendement van de input van middelen op de output van resultaten te meten.

Ook het uitzuiveren van een aantal structuren wordt in feite naar de beheersovereenkomst met het IWT verwezen. De heer De Gucht is ervan overtuigd dat dit decretaal moet worden geregeld, zodat er een legale basis voor is.

De heer Paul Deprez stelt hiertegenover dat de afspraken tussen het IWT en de administratie niet in een decreet kunnen worden vastgelegd. Voor dergelijke praktische regelingen zijn uitvoeringsbeslui-

ten en het instrument van de beheersovereenkomst aangewezen.

De heer Karel De Gucht repliceert dat het in dit decreet draait om het oprichten van een pararegionale. Die oprichting en de werkingsmodaliteiten moeten decretaal worden geregeld. In elk geval moet er dringend een rechtsbasis worden gecreëerd voor het toekennen van innovatiesteun. De spreker is er van overtuigd dat voor dit laatste een snelle regeling via het verzameldecreet de meest aangewezen weg was. In de volgende legislatuur zou dan ernstig decretaal werk kunnen worden geleverd rond een meer voldragen innovatiedecreet.

De heer Jean-Marie Bogaert zegt dat de hoorzittingen zeker zeer waardevol zijn geweest. Een vraag die voortdurend aan de actoren van het werkveld werd gesteld was of dit ontwerp een belangrijke meerwaarde biedt voor het innovatiebeleid. Daarvan werden door die actoren nauwelijks concrete voorbeelden gegeven. Bovendien bleek dat enkele actoren, uit loyauteit tegenover de regering eerder ontwijkend antwoordden.

Volgens deze spreker is het merkwaardig dat het zo lang heeft geduurd vooraleer dit decreet uiteindelijk werd ingediend, zeker in het licht van de magere inhoud van het geheel. Gedurende jaren werd het Vlaams Parlement aan het lijntje gehouden, met de aankondiging dat dit decreet er snel zou komen en dat het de contouren van het innovatiebeleid zou vastleggen. Ondertussen heeft het ontbreken van een rechtsgrond voor innovatiesteun veel te lang geduurd. Als wij nu het ingediende ontwerp bekijken, volgens de spreker, dan kan men zich afvragen waarom dit zo lang heeft moeten duren, en waarom men zich niet heeft willen beperken tot enkele bepalingen in het verzameldecreet, in afwachting van ernstig decretaal werk.

De heer Leo Cannaerts kan zich niet bij de vorige sprekers aansluiten. Volgens hem komt dit ontwerp wel degelijk op tijd en is het meer dan een vrijblijvende beleidsverklaring. De krijtlijnen worden getrokken waarbinnen we onze technologische achterstand kunnen beginnen wegwerken. De gehanteerde begrippen worden in dit ontwerp voor het eerst duidelijk omschreven. Technologische innovatie wordt daarbij verbonden aan het economische en aan het wetenschappelijke beleid.

Het komt er volgens deze spreker nu op aan het kader dat wordt geschapen, concreet te gaan invullen. Hij vraagt daarbij aandacht voor de KMO's. Het IWT moet zich meer op deze economische sector gaan richten. Voor een efficiënt innovatiebe-

leid naar de KMO's is de voorgestelde administratieve vereenvoudiging belangrijk. De goedkeuring van projecten en de uitbetaling van de steun worden nu in één loket gegroepeerd.

De samenwerking tussen de KMO's en de academische wereld moet een impuls krijgen. Maar even belangrijk voor de KMO's is mogelijke samenwerking met hogescholen, die een grotere rol in het innovatiebeleid moet worden toebedeeld.

Voor de KMO's is volgens de heer Cannaerts de subregionale aanpak zeer belangrijk. Die mag echter niet beperkt blijven tot een informatief loket, maar moet uitgroeien tot daadwerkelijke ondersteuning, bijvoorbeeld door een innovatiepromotor, zoals door de GOM's wordt bepleit. Wel moet erop worden toegezien dat een subregionalisering van de innovatiesteun niet leidt tot versnippering en kwaliteitsverlies.

Er moet in dit verband ook veel aandacht zijn voor startende bedrijven. Het IWT moet de kennisoverdracht naar die starters ondersteunen en ontwikkelen.

Een probleem dat werd gesignaleerd tijdens de hoorzittingen is dat van de vertrouwelijkheid van informatie bij de erkenningsprocedures en bij de samenwerking met het IWT. Er zou een deontologische code moeten worden ontwikkeld waardoor het respect voor het eigendomsrecht op projecten wordt gegarandeerd.

Het is voor KMO's met een duidelijk innovatieve inslag belangrijk investeerders te kunnen aantrekken. De invoering van een technologisch kwaliteitslabel, toe te kennen door het IWT zou daar volgens de heer Cannaerts een goed instrument voor kunnen zijn.

Tenslotte stelt de heer Cannaerts dat het ook nodig is dat de KMO's moeten worden gesensibiliseerd voor technologische innovatie. Ook hier moet het IWT een rol spelen.

De heer Robert Voorhamme stelt vast dat vele instanties die bij het innovatiebeleid betrokken zijn hun houding tegenover dit ontwerp-decreet hebben bepaald op basis van de lange ontstaansgeschiedenis van het ontwerp. Er werden door de minister-president grote verwachtingen geschapen en ook in het werkveld waren de verwachtingen hooggespannen. Uit het ontwerp blijkt nu dat het aantal zaken dat decretaal wordt geregeld eerder beperkt is en dat dit een kaderdecreet is, dat door uitvoeringsbesluiten, een beleidsplan en een beheers-

overeenkomst moet worden geconcretiseerd. Dat schept blijkbaar een zeker wantrouwen tegenover dit ontwerp.

De hoorzittingen hebben volgens de heer Voorhamme alleszins duidelijk gemaakt dat het wantrouwen dat er tijdens de commissiebesprekingen tot nu toe gebleken is, niet gefundeerd is. De spreker heeft alleen maar lovende kritiek gehoord op het beleid dat tot nu toe werd gevoerd, sinds het IWT operationeel geworden is. De verschillende actoren hebben bovendien tijdens de hoorzittingen niet zomaar de regering naar de mond gepraat. Wel is duidelijk geworden dat er blijkbaar een klimaat van vertrouwen is tegenover de regering op het vlak van het innovatiebeleid.

Het is volgens de heer Voorhamme dus duidelijk dat met de bestaande instrumenten een efficiënt beleid wordt gevoerd. Iedereen is blijkbaar uitermate tevreden over de manier van werken van het IWT. Ook de tweehoofdige leiding van de instelling heeft tot hiertoe blijkbaar uitstekend gefunctioneerd. Iedereen heeft ook benadrukt dat het absoluut nodig is dat er snel een goede rechtsbasis komt voor het innovatiebeleid. Dit ontwerp zorgt daarvoor. Bovendien wordt de eerste stap gezet naar de broodnodige organisatorische uitzuivering van de structuren.

Het nieuwe decreet zal volgens de heer Voorhamme het kader scheppen om via uitvoeringsbesluiten te komen tot een duidelijk, rechtszeker en efficiënt beleid. In de loop van de voorbereiding van het ontwerp is het inmiddels duidelijk geworden dat het niet mogelijk is in één decreet omvattend het gehele innovatiebeleid, met al zijn eventualiteiten en mogelijke evoluties te regelen. Dit beleidsdomein evolueert nu eenmaal zeer snel en dus is een grote flexibiliteit in het beleid nodig. Dit kan enkel worden geregeld door een kaderdecreet, waarop op soepele wijze het beleid door middel van uitvoeringsbesluiten kan worden geënt.

Men kan zich inderdaad de vraag stellen of dit kader ook niet kon worden geschapen door de opname van enkele artikelen in het verzameldecreet. Dit is inderdaad praktisch gezien wel mogelijk en deze piste werd overwogen. Maar het gaat hier wel over een zeer belangrijke materie, en in dat geval is het vanuit legistiek oogpunt veel gezonder dit met een eigen kaderdecreet te regelen. Dit onderwerp zal ook tijdens de volgende legislaturen het beleid blijven beroeren. Met dit decreet is dan een basis gelegd waarop het toekomstige beleid kan worden voortgebouwd. Een specifiek innovatiedecreet is dus zeker op zijn plaats.

De heer Voorhamme is er overigens van overtuigd dat ook in de toekomst niet van de formule van een kaderdecreet zal kunnen worden afgestapt in deze materie.

Volgens de heer Voorhamme kan dit kaderdecreet dus ook niet los worden gezien van zijn latere uitvoeringsbesluiten, het beleidsplan en de beheersovereenkomst met het IWT. Het Vlaams Parlement wordt decretaal de mogelijkheid geboden over beleidsplan en beheersovereenkomst te discussiëren. Zal dit ook voor de uitvoeringsbesluiten het geval zijn? Omdat vanuit legistiek oogpunt niet alles bij decreet wordt geregeld en dat voor de techniek van een kaderdecreet wordt gekozen, pleit de heer Voorhamme er sterk voor dat het Parlement gekend wordt wanneer de uitvoeringsbesluiten worden getroffen. Het is niet de bedoeling dat het Parlement de bevoegdheid van de regering het beleid uit te voeren, overneemt. Wel wordt verwacht dat een bespreking van de uitvoeringsbesluiten in de parlementaire commissies mag rekenen op een constructieve houding van het regering. Ook is het aangewezen jaarlijks een debat in de commissie te hebben over de werking van het IWT, op basis van het jaarverslag van de instelling.

De heer Voorhamme zegt dat het duidelijk is dat dit decreet niet de gehele waaier van problematieken die bij het innovatiebeleid komen kijken, dekt. Ook in andere regelgeving komen onderdelen van het innovatiebeleid aan bod. Bijvoorbeeld moet innovatie ook zijn plaats vinden in het regionaal economisch beleid. De kwestie van de ondersteuning van de universitaire interface-diensten zal bijvoorbeeld ook moeten leiden naar een bijsturing van de financiering van de universiteiten zodat wordt vermeden dat de ondersteuning van de universiteiten via de interface-diensten zou leiden tot een verstoring van het evenwicht in die financiering.

De heer Voorhamme concludeert dat er zeker een specifiek innovatiedecreet nodig is. Dit moet een kaderdecreet zijn, waarvan de uitvoeringsbesluiten uitermate belangrijk zijn voor de concretisering van het beleid. Het Vlaams Parlement moet bij die uitvoeringsbesluiten betrokken zijn. Bovendien is dit kaderdecreet dringend nodig, omdat er een rechtsbasis voor de innovatiesteun moet zijn. De heer Voorhamme roept dan ook alle fracties op om een constructieve houding aan te nemen bij deze bespreking, zodat de decretale regeling niet langer op zich laat wachten.

In zijn antwoord benadrukt de minister-president dat het nuttig en aangewezen is dat de uitvoeringsbesluiten ook het in Vlaams Parlement worden be-

sproken. Hij benadrukt ook het belang van het beleidsplan en van de beheersovereenkomst, die blijkens het ontwerp eveneens aan het Parlement worden medegedeeld.

De minister-president stelt een constructieve houding in het debat vast en merkt de grote aandacht die er leeft voor het innovatiebeleid. Dit ontwerp-decreet is een eerste maar essentiële stap, een deel van een groter geheel, omdat kan worden gesteld dat innovatiebeleid een horizontaal beleid moet zijn dat het gehele beleid dat Vlaamse regering voert, omspannt.

De minister-president stelt dat het belang dat deze regering aan innovatie hecht, blijkt uit de stelselmatische verhoging de laatste vier jaar van het ter beschikking gestelde budget. De regering heeft verder aandacht voor opleiding en voor de sensibilisering van de bedrijfswereld voor innovatie. Bovendien moet worden vastgesteld dat het beleid van de overheid in deze materie sterk is gemoderniseerd in de richting van een proactief en probleemoplossend beleid.

Dit decreet heeft zijn plaats binnen het totaalbeleid dat de regering voert. Het moet als één beleidsmoment worden beschouwd, dat bestaat uit het scheppen van een institutioneel kader voor een efficiënt innovatiebeleid. Hierop zal echter nog jaren moeten worden voortgebouwd. De minister-president maakt een vergelijking met de expansiewetgeving, die sinds het einde van de jaren vijftig in verschillende fasen werd opgebouwd en aangepast.

In de verder uitbouw van het beleid is flexibiliteit nodig, daarom wordt er uitdrukkelijk voor gekozen het beleid niet vast te pinnen op volledig uitgeschreven en decretaal verankerde regelgeving. Een kaderdecreet is hier het beste instrument voor.

De minister-president herinnert eraan dat de innovatiegedachte werd gelanceerd bij de vorige editie van Flanders Technology International. Graag had ook hij sneller decretaal werk geleverd, maar de lange adviesprocedures maakten een lange ontstaansperiode noodzakelijk. Het is duidelijk dat de inzichten ook op het terrein moesten groeien en dat de inbreng van de sociale partners daarbij zeer belangrijk was.

De minister-president geeft toe dat de verwachtingen ten aanzien van dit ontwerp misschien wat te hoog gespannen waren. Men verwachtte een totaalpakket dat aan het gehele beleid vorm zou geven. Het is echter duidelijk dat innovatie niet

van bovenaf bij decreet kan worden opgelegd aan het bedrijfsleven. Innovatie moet op het terrein doordringen. Ook is duidelijk dat dit niet louter een aangelegenheid van het bedrijfsleven is. Ook de overheid, de publieke sector en de sociale sectoren hebben hun rol te spelen. Zo moet zeker ook van de onderwijssector een innoverende impuls uitgaan.

De minister-president zegt dat het decreet zich toespitst op het verbeteren van het instrumentarium. Een goed instrumentarium is essentieel voor het voeren van een efficiënt beleid. Het moet toelaten dat in de komende jaren dat beleid in de juiste context wordt geplaatst. Dat beleid zelf is in het Vlaams Parlement al meerdere malen besproken, bij de bespreking van de beleidsbrieven ter zake en bij het totstandkomen van het horizontale programma wetenschapsbeleid.

De minister-president stelt dat het innovatiebeleidsplan een essentieel werkinstrument en referentiedocument wordt voor het opmaken van de lange termijnplanning en voor het opstellen van de beheersovereenkomst met het IWT. Er wordt decretaal vastgelegd dat het beleidsplan ook het meten van de resultaten van het innovatiebeleid omvat. De concrete meetfactoren worden in het beleidsplan gepreciseerd. De minister-president verklaart ook dat aan de voorbereiding van het beleidsplan wordt gewerkt.

Het beleidsplan moet volgens de minister-president raakpunten hebben met de andere beleidsdoelstellingen, zoals wetenschapsbeleid, onderwijs, streekontwikkeling en andere.

De beleidsvoorbereiding is een opdracht van de administratie, maar het is ook noodzakelijk dat de know how die het IWT ondertussen heeft opgebouwd in de voorbereiding van het beleid wordt gevaloriseerd.

In verband met de band met het Europese innovatiebeleid, stelt de minister-president vast dat er op dit ogenblik nog geen Europese innovatierichtlijn bestaat. Wel is er op Europees vlak al voorbereidend werk geleverd met het opstellen van het Groenboek Innovatie. Vlaanderen blijft het Europese beleid dus voor en dus zijn we ruim op tijd voor het vaststellen van een wettelijke basis van het Vlaamse innovatiebeleid.

Wat is volgens de minister-president de meerwaarde van dit decreet voor het innovatiebeleid? Ten eerste is er het inspelen op de geleidelijke verving van het onderscheid tussen fundamenteel en

toegepast wetenschappelijk onderzoek. Meer en meer wordt fundamenteel onderzoek de basis voor later toegepast onderzoek, en het is duidelijk dat innovatie ook wordt ondersteund met ondersteuning van fundamenteel onderzoek.

Dit ontwerp legt ook het belang van de KMO's in het innovatiebeleid bloot. De schaal van een onderneming wordt totaal irrelevant voor de noodzaak tot innoveren. De industriële ruggengraat van Vlaanderen bestaat uit KMO-bedrijven, dus moet innovatie zich hier zeker op die sector richten.

Het decretaal omschrijven van het begrippenkader is ook zeer belangrijk. Daardoor wordt er continuïteit in de gehanteerde begrippen gegarandeerd.

Omdat het bestaande IWT-decreet een onvoldoende referentiekader geeft, waren heel wat beleidsinterventies ad hoc beslissingen, die weliswaar een wettelijke basis hadden, maar die zich in een grijze zone bewogen wegens tekortschietende decretale definities. Door een meer adequaat referentiekader uit te bouwen en door het opzetten van een meer aangepast instrumentarium wordt er met dit decreet meer rechtszekerheid geschapen.

Ook worden de spelregels voor bedrijven en intermediaire structuren, zoals clusters, collectieve centra en universitaire interface-diensten duidelijker.

Het IWT krijgt een grotere bevoegdheid, die er in feite op gericht is een absolute afstandelijkheid tussen de administratie en de indieners van steunaanvragen in het leven te roepen. Daardoor wordt de objectiviteit van de toekenning van innovatiesteun gegarandeerd.

De minister-president stelt dat er duidelijkheid moet zijn over de verschillende stappen die er moeten gezet worden om het beleid vorm te geven. Het zou verkieslijk zijn als we het Vlaamse beleid onmiddellijk op het Europese beleid zouden kunnen enten. De eerste stap zou dan logischerwijze een Europese richtlijn ter zake zijn. Omdat rechtszekerheid belangrijk is, is het echter aangewezen niet te wachten op die richtlijn, voor het scheppen van het decretale kader. De stap die we nu zetten is het vastleggen van dat decretale kader, waarna het beleid verder wordt geconcretiseerd. Dat gebeurt met uitvoeringsbesluiten, die in het Vlaams Parlement kunnen worden besproken. Die kunnen pas worden getroffen, als het decreet er eenmaal is. Het is echter normaal dat er op dit ogenblik reeds voorbereidend werk wordt gedaan voor die uitvoeringsbesluiten. In het verdere verloop van de procedure is ook de notificatie van de beleidsbeslissin-

gen aan de Europese Commissie van belang. Tenslotte wordt het beleidsplan gefinaliseerd en wordt de beheersovereenkomst met het IWT uitgewerkt. Deze beide zaken zullen eveneens aan bod komen in het Vlaams Parlement.

Een volgende verbetering die dit decreet aanbrengt is het invoeren van één loket voor goedkeuring van projecten en uitkering van de financiële ondersteuning. Dit betekent een belangrijke administratieve vereenvoudiging.

De minister-president herhaalt dat de voorgestelde structuur van het IWT werkbaar is, wat wordt bewezen door het feit dat de instelling zich uitstekend van zijn taken heeft gekweten. Die taken zullen in de volgende jaren planmatig worden uitgebreid zodat het IWT na verloop van tijd zal instaan voor een geïntegreerde aanpak van alle aspecten van innovatie.

Over de invoering van een innovatie-kwaliteitslabel zegt de minister-president dat dit er op termijn zeker moet komen. Dit en andere nieuwe toekomstige uitdagingen voor het IWT zullen hun plaats vinden in de beheersovereenkomst.

De minister-president ontkent tenslotte dat het invoegen van enkele bepalingen in het verzameldecreet een snellere weg zou betekend hebben. Ook bij het verzameldecreet waren lange voorafgaande adviesprocedures noodzakelijk geweest.

De minister-president verklaart verder dat het strategisch plan voor het technologisch innovatiebeleid nog in zijn ontwerpfase is, en dat het nog onvoldoende is gefinaliseerd om nu reeds voor te stellen. Zodra het af is zal het aan het Vlaams Parlement worden medegedeeld.

De heer Leo Cannaerts heeft enkele vragen over de Europese context waarin dit decreet moet worden gesitueerd. Blijkbaar gaat er heel wat geld, zo'n 600 miljard frank op de Europese begroting, om in het innovatiebeleid. Daarom is het merkwaardig dat dienaangaande nog geen richtlijn is uitgevaardigd. Speelt het IWT ook een rol in het internationale innovatiebeleid en in het federale beleid terzake ? In het nieuwe artikel 6 in het hoofdstuk over de opdrachten van het IWT, is die internationale rol vermeld, maar het gaat hier om het bevorderen van deelname aan internationale programma's en niet om beleidsvoorbereiding. Is dit uitsluitend de bevoegdheid van de regering en de administratie ?

De heer Karel De Gucht merkt op dat 600 miljard wel veel lijkt, maar dat dit in verhouding minder is dan wat Vlaanderen aan innovatie besteed. Bovendien zijn er wel degelijk richtlijnen die het Europees innovatiebeleid sturen en wordt dat beleid vertaald in Europese meerjarenplannen.

De minister-president antwoordt dat de Europese middelen uitgetrokken voor innovatie slechts 3 percent uitmaken van de Europese begroting. Het geciteerde bedrag moet dus worden gerelativeerd.

De coördinatie en de link met het Europese beleid verloopt via de regering, waar de minister-president zelf verantwoordelijk is voor zowel het technologiebeleid als voor de Europese aangelegenheden. Dit gebeurt echter met een belangrijke inbreng van zowel de administratie als het IWT.

Er is een zekere retour uit de Europese programma's, meer bepaald het vierde en vijfde kaderprogramma. Dit zijn echter geen horizontale programma's.

Op federaal niveau volgt het IWT het federale ruimtevaartprogramma op, waarvan 28 percent van de middelen naar Vlaamse bedrijven stroomt.

De minister-president besluit met te stellen dat dit ontwerp een coherent geheel vormt, waar het ene met het andere verbonden is. Er is de decretale onderbouw, het principe van het meerjarenbeleidsplan, het uitbouwen van een goed instrumentarium, de stroomlijning van de werking van het IWT en afsluitend de beleidsovereenkomst met het IWT, dat controle op de besteding van de middelen mogelijk maakt.

4. Bespreking van het voorstel van decreet

De minister-president verklaart het ten gronde eens te zijn met het formuleren van ethische regels voor de besteding van overheidsgeld. Hij zegt echter geen voorstander te zijn van een decretale regeling van deze problematiek van het militaire-technologisch onderzoek omdat het quasi onmogelijk is alle evoluties en eventualiteiten te voorzien en daar decretale regels voor op te stellen. In de uitwerking van het beleid zelf moet voorkomen worden dat overheidsgeld naar militair innovatieonderzoek gaat.

De minister-president verklaart dat de problematiek van het technologisch onderzoek naar wapensystemen reeds aan bod is gekomen in de ministe-

riële richtlijn van 1994 ter zake aan het IWT. Die richtlijn wordt als bijlage bij dit verslag gevoegd. De minister-president stelt voor die richtlijn opnieuw te bekijken en na te gaan hoe die kan worden geactualiseerd.

De heer Jean-Marie Bogaert onderstreept zijn bekommernis over de band die er is tussen het geven van innovatiesteun en militair onderzoek. De richtlijn van de minister-president aan het IWT van 1994 is zeker waardevol, maar de spreker stelt vast dat er louter over militaire toepassingen met een "offensief" karakter wordt gesproken. De moeilijkheid schuilt hem precies in die term. Zelfs een wapenproducent als FN stelt dat het niet meer mogelijk is onderscheid te maken tussen "offensieve" en "defensieve" wapens. Aangezien die grens niet langer te trekken is, moet in zulk een richtlijn geen onderscheid worden gemaakt tussen offensieve en defensieve toepassingen, maar moeten alle militaire projecten, wat ook hun aard is worden uitgesloten van innovatiesteun.

De minister-president verklaart dat hij een voorstel van aangepaste richtlijn aan het IWT zal voorleggen bij de Vlaamse regering met betrekking tot de steun aan onderzoeksprojecten met een mogelijke militaire finaliteit. Hierover moet nog consensus bij de regering worden gevonden, vooraleer die aangepaste richtlijn kan worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Die aangepaste richtlijn zou er op neer komen dat de Vlaamse regering de ondersteuning wenst uit te sluiten van projecten en mandaten die rechtstreeks leiden tot toepassingen in wapens, wapensystemen, munitie en militair materieel en daaraan verbonden technologie, zoals bepaald in de wet van 5 augustus 1991. Bij elk project of onderzoeksmandaat moet in de overeenkomst die de aanvrager met het IWT afsluit een clause worden ingebouwd die voorziet in een mogelijke terugvordering van de steun als het project of mandaat toch rechtstreeks tot een militaire toepassing heeft geleid. De minister-president verduidelijkt dat een nieuwe richtlijn zou expliciteren dat het zowel om projecten als om onderzoeksmandaten zou gaan en dat het woord "offensieve" toepassingen wordt vervangen door een bredere omschrijving van wat militaire toepassingen zijn. Er wordt daartoe expliciet naar de wet van 5 augustus 1991 verwezen. Tenslotte is er de clause over de terugvordering van de steun in de overeenkomsten. Dit is in grote lijnen het voorstel van richtlijn dat ter bespreking in de Vlaamse regering voorligt.

De minister-president is van oordeel dat dit de juiste aanpak is voor de toekomstige uitwerking van het innovatiebeleid. Zoals ook voor alle andere

concrete uitvoeringmodaliteiten het geval is, moet ook dit aspect niet in het decreet zelf worden verwerkt, maar specifiek worden geregeld. Deze problematiek kan dus worden geregeld door een richtlijn aan het IWT.

De heer Jean-Marie Bogaert verklaart dat het voor de indieners van het voorstel vooral belangrijk is dat het doel, namelijk het onmogelijk maken van Vlaamse overheidssteun aan militair technologisch onderzoek, wordt bereikt. De manier waarop is van minder belang. Hij neemt akte van het voornemen van de minister-president een aangepaste richtlijn op te stellen met de voorgestelde inhoud. Hij merkt de explicitering van de beleidsopties ter zake op. Van de uiteindelijke inhoud en de goedkeuring door de Vlaamse regering van deze ontwerp-richtlijn zal zijn verdere standpunt in deze materie afhangen.

De heer Karel De Gucht merkt op dat deze richtlijn toch veel minder expliciet is dan de tekst van het voorstel van decreet. Het probleem van de niet-rechtstreekse link tussen technologisch onderzoek en militaire toepassingen, blijft bestaan. De terugvorderingsclausule zou zodanig moeten zijn, dat er altijd een terugvordering van de steun zal zijn, wanneer het project of het mandaat niet wordt uitgevoerd zoals het initieel werd overeengekomen.

Ook mevrouw Cecile Verwimp-Sillis is van oordeel dat een decretale verankering van het verbod op steun aan militair-technologisch onderzoek meer zekerheid biedt dan een eenvoudige ministeriële richtlijn. Zij stelt dat de ondersteuning van de reconversie van de bedrijven die betrokken zijn bij de wapenindustrie, zoals bepaald in artikel 7 van het voorstel, niet wordt geregeld met het voorstel van ministeriële richtlijn.

De heer Robert Voorhamme is van oordeel dat het onthouden van steun aan dergelijke bedrijven op zich al een grote aansporing tot reconversie zal zijn. Hoe dan ook is de heer Voorhamme van oordeel dat ook deze problematiek het best geregeld wordt via uitvoeringsbesluiten of andere beleidsinstrumenten zoals de voorgestelde richtlijn omdat zeker in dit domein er flexibel moet worden opgetreden gezien de snelle evoluties.

De heer Jef Sleetx stelt dat de voorgestelde richtlijn gedeeltelijk tegemoet komt aan de bekommernissen die ten grondslag liggen aan het voorstel van decreet. Voor deze spreker is het vooral belangrijk

dat de regering een moreel engagement neemt in deze materie. Voor hem is dat reeds voldoende.

De minister-president stelt vast dat de verenigde commissies zich grotendeels kunnen terugvinden in de inhoud van het voorstel van richtlijn. Hij stelt dat een richtlijn niet vrijblijvend is, maar ook afdwingbaar. Een decretale regeling is volgens hem niet aangewezen, want dat zou betekenen dat telkens de federale wetgever de wetgeving terzake wijzigt, er ook een decretaal initiatief moet worden genomen. Een richtlijn kan soepeler inspelen op de evoluties. Een te algemeen decreet zou bovendien in de praktijk moeilijk uitvoerbaar zijn, bijvoorbeeld ook al omdat het moeilijk is precies vast te stellen welk technologisch onderzoek rechtstreeks en welk onrechtstreeks leidt tot militaire toepassingen.

Er wordt besloten de tekst van de nieuwe richtlijn als bijlage bij dit verslag te voegen, als de regering zich hierover heeft uitgesproken, vooraleer de verslaggever het verslag heeft goedgekeurd.

5. Artikelsgewijze bespreking

Artikelen 1 tot 3

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 16 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel 4

Dit artikel handelt over het beleidsplan voor de aanmoediging van de technologische innovatie. Er worden door meerdere leden vragen gesteld over de termijn van vier jaar die geldt voor dit beleidsplan. De heer Robert Voorhamme pleit ervoor dit plan te laten samenvallen met een legislatuur. Dit betekent concreet dat het gedurende een jaar zou worden voorbereid bij het begin van de legislatuur en dat het dan nog vier jaar van kracht is tot aan het einde van de legislatuur.

De heer Karel De Gucht stelt eveneens dat het logisch zou zijn dat het beleidsplan de volledige legislatuur zou omspannen en dat het voor de continuïteit die legislatuur enigszins overstijgt. Het moet hoe dan ook een meerjarenplan zijn dat kan worden bijgestuurd.

De heer De Gucht dient een amendement in dat de tekst van paragraaf 1 wijzigt⁶. De tekst van het amendement legt de termijn van het beleidsplan vast op een legislatuur. Tevens worden de modaliteiten van de indiening van het beleidsplan vastgelegd (namelijk onverwijld samen met de daarop betrekking hebbende begrotingsvoorstellen).

Daarnaast wordt door hetzelfde lid een tweede amendement ingediend dat voorstelt paragraaf zes van het artikel weg te laten, waar wordt bepaald dat de Vlaamse regering de voorwaarden voor de opstelling en de indiening van het beleidsplan regelt.

De minister-president zegt gevoelig te zijn voor het argument dat een beleidsplan dat een jaar voor het einde van een legislatuur van start is gegaan, de volgende regering nog drie jaar bindt. Maar een, strategisch plan moet over een voldoende lange periode lopen. Er moet worden nagegaan welke termijn werkbaar en nuttig is. Het moet mogelijk zijn een beleid over voldoende lange termijn te kunnen uitwerken en de periode moet lang genoeg zijn om een degelijke evaluatie uit te voeren. Vooral in het kader van de rechtszekerheid van de klanten van het innovatiebeleid is het nodig goede en voldoende lange termijnen te hanteren. Voor het opzetten en uitwerken van projecten wordt er in termijnen van twee jaar gerekend. Een beleidsplan van vier jaar zou dan twee termijnen kunnen omvatten. Een plan voor slechts één termijn van twee jaar is te kort om strategische beleidskeuzes te kunnen maken. Zes jaar is dan weer te lang. Een plan van vijf jaar zou geen rekening houden met die tweejaarlijkse termijnen, of er zou moeten worden opgesplitst in termijnen van 2,5 jaar. Daardoor zou echter de band met de jaarlijkse begroting verloren gaan. Dus is een termijn van vijf jaar voor het beleidsplan om begrotingstechnische redenen niet aangewezen. Daarom kan volgens de minister-president zulk een beleidsplan niet legislatuurgebonden zijn. De minister-president pleit er dus voor dat de beleidsplannen over een termijn van vier jaar zouden lopen, omdat dit het best te rijmen valt met de projectplanning van de klanten van het innovatiebeleid en met budgettaire-technische bekommernissen.

De beide amendementen van de heer De Gucht worden verworpen met 4 stemmen voor en 16 tegen.

Het artikel wordt ten slotte ongewijzigd aangenomen met 16 stemmen voor, 3 tegen bij 1 onthouding.

Artikel 5

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 16 stemmen voor, 3 tegen bij 1 onthouding.

Artikel 6

De heer Jos Stassen vraagt of de verwijzing naar artikel 3 in dit artikel wel juist is. Is het de bedoeling om zowel projecten voor de ontwikkeling, als voor de verspreiding, de aanwending en de ondersteuning van wetenschappelijk technologische kennis te ondersteunen? In het vorige artikel is slechts sprake van de ondersteuning van projecten voor de ontwikkeling van technologische kennis.

De minister-president verduidelijkt dat artikel 5 gaat over de steun aan "commerciële" projecten van bedrijven. Hier is slechts sprake van ondersteuning van projecten voor de ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis. In artikel 6 gaat het over de ondersteuning van de samenwerkingsverbanden zoals de clusters. Hier gaat het niet alleen om projecten van ontwikkeling van kennis, maar ook om andere types van projecten, gericht op aanwending, verspreiding of ondersteuning van die kennis. Het is volgens de minister-president logisch dat voor de projectondersteuning onderscheid wordt gemaakt tussen de steun aan individuele bedrijven en die aan samenwerkingsverbanden, die andere functies hebben dan de louter commerciële doeleinden van een individueel bedrijf.

Volgens de heer Karel De Gucht kan in deze optiek ook worden gesteld dat de aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis evengoed een aangelegenheid is voor individuele bedrijven. Waarom wordt dat dan niet ondersteund?

De heer Robert Voorhamme stelt hier tegenover dat het vooral van belang is bedrijven te ondersteunen die zelf wetenschappelijk-technologische kennis ontwikkelen. Het aanwenden van kennis, die evengoed elders kan ontwikkeld zijn, is een normale activiteit van een bedrijf en moet gerekend worden bij de investeringen die een bedrijf doet. Zulks moet niet met innovatiemiddelen worden ondersteund, maar valt onder gewone investeringssteun. Het is echter logisch dat samenwer-

⁶ Alle verder besproken amendementen zijn gepubliceerd in Gedr. St. VI. P. 1998-1999, nr. 1319/2.

kingsverbanden wel worden ondersteund bij projecten met betrekking tot de aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis omdat dit een aanmoediging betekent voor het spreiden van innovatieve kennis onder de bij hen aangesloten leden.

Dit artikel wordt aangenomen met 16 stemmen voor, 3 tegen bij 1 onthouding.

Artikelen 6bis en 6ter (nieuw)

De heer Karel De Gucht dient twee amendementen in die er toe strekken twee nieuwe artikelen in te voegen, die volgens de indiener twee belangrijke lacunes in het ontwerp moeten opvullen.

Een nieuw artikel 6bis bepaalt dat de Vlaamse regering, na advies van de SERV, de VRWB en de VLIR de procedures vaststelt voor de beoordeling van de projecten waarvoor steun wordt aangevraagd. Een nieuw artikel 6ter bepaalt dat de Vlaamse regering, eveneens na advies, de criteria en de procedures vastlegt voor het meten van de resultaten door het IWT-Vlaanderen van de door haar verleende financiële steun. De ontwerpbesluiten terzake moeten in beide gevallen door de Vlaamse regering voor hun definitieve vaststelling aan het Vlaams Parlement worden medegedeeld.

De minister-president antwoordt dat de rol van de adviesorganen bij het vaststellen van organieke teksten zoals uitvoeringsbesluiten reeds elders decretaal is vastgelegd, en dat die hier dus niet ten overvloede moet worden bevestigd. De VRWB adviseert over elk besluit aangaande het wetenschapsbeleid en de SERV adviseert over die kwesties die tot zijn bevoegdheid behoren. Wat de advisering bij het beleidsplan aangaat, moest dit wel in artikel 4 worden geregeld, omdat dit een nieuw instrument is.

De minister-president benadrukt dat dit decreet een kaderdecreet is en dat niet alles tot in het detail decretaal moet worden geregeld. Bovendien werd reeds de garantie gegeven dat de uitvoeringsbesluiten op dit decreet aan het Vlaams Parlement zullen worden medegedeeld, zodat het Parlement zal gekend zijn in de verdere uitwerking van de decretale bepalingen. Bovendien moeten de elementen en criteria, die als referentiebasis voor de evaluatie van de beheersovereenkomst met het IWT zullen dienen, in de beheersovereenkomst zelf worden opgenomen. Ook die beheersovereenkomst

wordt aan het Vlaams Parlement medegedeeld, zoals verder in artikel 12 wordt bepaald.

De minister-president besluit dat de amendementen van de heer De Gucht in feite geen inhoudelijke toevoeging aan het ontwerp betekenen.

Beide amendementen worden verworpen met 4 stemmen voor en 16 tegen.

Artikel 7

Dit artikel handelt over de ondersteuning van de interface-activiteiten van de Vlaamse universiteiten.

De heer Jos Stassen vraagt of die diensten in het verleden al werden ondersteund. Bestond daar dan wel een decretale basis voor ?

De heer De Gucht stelt vast dat er een zeer groot verschil is in de omvang van de interface-diensten van de verschillende universiteiten. Er zijn objectieve parameters nodig om de omvang van de steun vast te stellen. Zo niet zal er een scheeftrekking komen in de subsidiëring van de universiteiten.

De minister-president zegt dat het verschil in interface-activiteiten te maken kan hebben met het opleidingsaanbod van de universiteiten. Sommige onderwijsrichtingen geven meer aanleiding tot onderzoek en ontwikkeling dan andere. Hoe dan ook is de minister-president ervan overtuigd dat de bepaling van dit artikel een juiste en evenwichtige uitwerking moet krijgen in de uitvoeringsbesluiten. Dit zal te zijner tijd ter sprake komen in de commissie. Er zullen geschikte parameters moeten worden uitgewerkt, die gebaseerd zijn op zowel het onderzoekspotentieel als op de onderzoeksresultaten van een universiteit. De minister-president stelt dat alle universiteiten moeten kunnen worden betrokken, en niet alleen diegene die reeds jarenlange ervaring hebben.

De heer De Gucht pleit in dit verband voor een vaste basisfinanciering van alle universiteiten en een variabele financiering op basis van de activiteiten die worden ontwikkeld. Een basisfinanciering is nodig om interface-activiteiten aan alle universiteiten te kunnen ontwikkelen.

De minister-president zegt dat het precies de bedoeling is dat alle universiteiten interface-activiteiten kunnen ontwikkelen. Het uitwerken van een

systeem van basisfinanciering is één van de mogelijke pistes die kan worden gevolgd. De financiering kan worden berekend op drie delen : een basisfinanciering, een deel gekoppeld aan het onderzoekspotentieel en een deel gekoppeld aan de resultaten. De basisfinanciering is dan een forfaitair gegeven, het deel onderzoekspotentieel een proportioneel gegeven en het derde deel is resultaatgebonden. Vermits elke universiteit een onderzoekspotentieel heeft, is er ook steeds een basisfinanciering. Dit is slechts een denkpiste. Voor het overige kan nog niet worden vooruitgelopen op het financieringsmechanisme dat in de uitvoeringsbesluiten zal worden vastgelegd.

De heer Karel De Gucht merkt nog op dat in een Vlaams decreet de Engelse term "interface" niet op zijn plaats is.

De minister-president zegt open te staan voor elke suggestie van een goed Nederlands equivalent. Hoe dan ook staat in het ontwerp het begrip interface-activiteiten tussen aanhalingstekens.

Dit artikel wordt aangenomen met 16 stemmen voor bij 4 onthoudingen.

Artikelen 8 tot 10

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 16 stemmen voor bij 4 onthoudingen.

Artikel 11

Dit artikel vervangt de bepalingen in het oorspronkelijke IWT-decreet in verband met de opdrachten van de instelling.

De heer Jos Stassen is van oordeel dat de hier omschreven opdrachten van het IWT-Vlaanderen geen essentiële uitbreiding inhouden van de taken die de instelling nu reeds uitvoert.

De minister-president ontkent dit omdat in het nieuwe artikel 4 twee nieuwe opdrachten worden omschreven, namelijk bijdragen tot de voorbereiding en de uitvoering van het beleid van de Vlaamse regering op het vlak van technologische innovatie en ten tweede technologische innovatie op het terrein aanmoedigen. Hier wordt een rechtsbasis gelegd voor deze twee opdrachten.

De heer Karel De Gucht vraagt zich af wat het nieuwe artikel 5 nog toevoegt aan de bepalingen die reeds in het nieuwe artikel 4 omschreven zijn.

De minister-president stelt dat dit artikel een essentiële bepaling inhoudt, omdat hiermee de rechtsgrond wordt geschapen voor de uitvoering van de concrete opdrachten aan het IWT die voortvloeien uit het beleidsplan. Het is duidelijk dat aan het IWT zulke opdrachten moeten kunnen worden gegeven in het kader van een strategisch beleidsplan door de Vlaamse regering. Zoniet komen we in een situatie waarin het IWT theoretisch volledig buiten het totaalbeleid van de Vlaamse regering zou kunnen optreden.

Dat die rechtsgrond nodig is, staft de minister-president met een voorbeeld uit de praktijk van het IWT. De koppeling van hogescholen en bibliotheken aan het internet was een opdracht die werd toevertrouwd aan het IWT (en het FIOV). Er was bij het begin van de legislatuur geen sprake van zulke opdracht, maar door snel veranderende omstandigheden drong deze zaak zich op. Het was dan logisch dat er werd gezocht naar de meest geschikte instelling om die opdracht uit te voeren. Dit was het IWT. Was voor dit soort opdrachten echter een voldoende rechtsbasis te vinden in het bestaande IWT-decreet ? Het Rekenhof en de Raad van State twijfelden hieraan, maar ze konden geen alternatieve instrumenten aanwijzen.

Dit ontwerp moet die rechtsgrond dus verduidelijken. Als het IWT het centraal instrument in het innovatiebeleid wordt, moet die rechtsbasis voor toekomstige opdrachten er dus zeker zijn. De beheersovereenkomst regelt dan de modaliteiten van de uitvoering van de opdrachten en gaat essentieel over de output die kan worden verwacht.

De heer De Gucht vraagt zich af of die internetopdracht wel behoort tot de opdracht van artikel 4, 2°, het aanmoediging van de technologische innovatie op het terrein. Het is niet de taak van het IWT om op het terrein van het onderwijs te komen.

De heer Robert Voorhamme antwoordt dat dit typisch een opdracht was die valt onder de bepaling van artikel 4, 1°, namelijk bijdragen tot de uitvoering van het beleid van de Vlaamse regering voor de aanmoediging van de technologische innovatie. Het introduceren van internet in het onderwijs en in de bibliotheken is een vorm van aanmoediging van technologische innovatie die uitgaat van de regering, en die naar andere sectoren dan het bedrijfsleven is gericht.

De minister-president verduidelijkt dat de administratieve organisatie van deze operatie wel degelijk bij het onderwijsdepartement thuishoort, de middelen zijn afkomstig van het budget voor onderzoek en ontwikkeling (wetenschapsbeleid). Deze aanpak past binnen het horizontale beleid dat op het vlak van innovatie wordt gevoerd.

De heer Jos Stassen vraagt verduidelijking bij de laatste zin van het artikel 5 ("Het wendt hiertoe zijn financiële middelen aan."). Betekent dit dat de uitvoering van de opdrachten binnen het vooropgestelde budget van het IWT moet blijven ?

De minister-president antwoordt dat de toewijzing van de middelen van het IWT in de toekomst wordt gekoppeld aan de beheersovereenkomst en de opdrachten die er in zijn opgenomen, en dat de middelen moeten worden besteed aan de uitvoering van die beheersovereenkomst.

De heer Karel De Gucht merkt hierbij op dat de middelen worden vastgelegd in de beheersovereenkomst, maar dat het niet duidelijk is wat er moet gebeuren als er nieuwe opdrachten worden toegevoegd. Worden die middelen dan geheerorienteerd ?

De minister-president verduidelijkt dat de omvang en de berekeningswijze van de dotatie aan het IWT wordt vastgelegd in de beheersovereenkomst zelf. Dit wordt zo bepaald in het nieuwe artikel 7ter, § 3, 3°.

De heer De Gucht vraagt of dat betekent dat in de begroting van het IWT een gedeelte zal worden uitgetrokken voor de betaling van concrete variabele opdrachten.

Dit is volgens de minister-president mogelijk. Hoe dan ook is de dotatie aan het IWT gebaseerd op het geheel van opdrachten die de instelling zal krijgen. In de beheersovereenkomst moet worden afgesproken wat er wel en wat er niet mogelijk is op het vlak van opdrachten.

Artikel 11 wordt ten slotte aangenomen met 16 stemmen voor bij 4 onthoudingen.

Artikel 12

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 16 stemmen voor bij 5 onthoudingen.

Artikel 13

In dit artikel worden de nieuwe bepalingen in het IWT-decreet opgenomen aangaande bestuur en werking van het IWT.

Bij paragraaf 1 van het nieuwe artikel 12 dient de heer Karel De Gucht een amendement in waarin wordt bepaald dat de voorzitter van het directiecomité deel uitmaakt van de raad van bestuur met stemrecht. De indiener stelt dat dit moet worden verduidelijkt, omdat anders de mogelijkheid wordt opengelaten dat de voorzitter van het directiecomité geen deel uitmaakt van de raad van bestuur.

De minister-president zegt dat zulke bepaling overbodig is omdat in het nieuwe artikel 13, in het laatste lid van paragraaf 3 duidelijk wordt bepaald dat de Vlaamse regering ten hoogste vijf leden aanduidt, waaronder de voorzitter van het directiecomité.

Het amendement van de heer De Gucht wordt verworpen met 5 stemmen voor en 16 tegen.

De heer Karel De Gucht dient twee amendementen in die moeten worden samengelezen en die de nieuwe artikelen 15 en 16 wijzigen. Zij geven een andere invulling aan de bepalingen over de dagelijkse leiding van het IWT.

Het amendement bij het nieuwe artikel 15 bepaalt dat het directiecomité het IWT leidt en dat bij staking van stemmen de voorzitter van het directiecomité beslist. De indiener stelt dat het niet logisch is dat bij staking van de stemmen de raad van bestuur zou beslissen, aangezien die niet betrokken is bij het directiecomité.

Het amendement op het nieuwe artikel 16 bepaalt dat het IWT-Vlaanderen in rechte vertegenwoordigd wordt door de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal, die collegiaal optreden. Hiermee wordt verwezen naar het vennootschapsrecht, door vast te leggen wie het IWT in rechte vertegenwoordigt. Het amendement legt tevens de verhouding tussen de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal vast. Zij oefenen hun bevoegdheden collegiaal uit of afzonderlijk, naargelang dit is bepaald door de raad van bestuur.

De minister-president stelt dat de politieke verantwoordelijkheid voor de werking van het IWT berust bij de minister die bevoegd is voor wetenschap en technologie. Hij werkt samen met de administratie voor wetenschap en innovatie het beleids-

plan uit. Het IWT opereert als een agentschap van de overheid, op basis van een beheerovereenkomst. De voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal van het IWT handelen collegiaal binnen het kader dat wordt omschreven door het beleidsplan en de beheersovereenkomst. Beiden zijn hierdoor dus gebonden. Dat de raad van bestuur de doorslaggevende stem heeft in het directiecomité is logisch, omdat bij staking van stemmen in het directiecomité de raad van bestuur moet vaststellen welk beleid er moet worden gevoerd door het IWT in het kader van het beleidsplan en de beheersovereenkomst.

Volgens de minister-president betekenen de voorgestelde amendementen geen verbetering van de bepalingen van het ontwerp. Het IWT is niet louter een passief uitvoeringsorgaan, maar een actieve participant bij de beleidsvoorbereiding. De voorgestelde structuur in het ontwerp, met een externe voorzitter van een actieve raad van bestuur en een interne voorzitter van het directiecomité en directeur-generaal, die collegiaal handelen, geeft de beste garanties dat het IWT zijn opdrachten op een efficiënte wijze zal uitvoeren.

In de nieuwe context die met dit decreet wordt gecreëerd, moet de positionering van het IWT binnen het beleid duidelijk zijn. Het IWT is niet hetzelfde als de administratie voor wetenschap en technologie, die het beleid van de Vlaamse regering voorbereidt. Het IWT moet een operationele organisatie zijn en moet daarvoor de best aangepaste structuur hebben. Volgens de minister-president geeft de in het ontwerp voorgestelde structuur de meeste garanties voor een goede werking van de instelling. Deze structuur garandeert ook dat de opdracht van het IWT, op een onafhankelijke wijze ter beschikking stellen van middelen, inderdaad ook op een objectieve en onafhankelijke manier kan worden uitgevoerd.

De heer Paul Deprez kan in deze redenering inkomen. Hij stelt dat paragraaf 2 van het nieuwe artikel 16 garandeert dat de tweehoofdige leiding van de instelling een werkbare structuur is, omdat de raad van bestuur de taakverdeling tussen beiden vastlegt. Deze bepaling houdt rekening met de ervaring en de cultuur die ondertussen in het IWT is ontstaan.

De beide amendementen van de heer De Gucht worden verworpen met 5 stemmen voor en 16 tegen.

Bij paragraaf 2 van het nieuwe artikel 15 dienen mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en de heer Jos

Stassen een amendement in dat er toe strekt de beperking op het aantal leden van het directiecomité weg te laten. Het is volgens de indieners aan de raad van bestuur om de samenstelling van het directiecomité te bepalen.

Dit amendement wordt verworpen met twee stemmen voor, 16 stemmen tegen bij 3 onthoudingen.

Bij het nieuwe artikel 16, paragraaf 1 dient mevrouw Verwimp-Sillis een amendement in dat toevoegt dat de functies van voorzitter van het directiecomité en van directeur-generaal gelijkwaardig zijn. Dit is volgens de indienster noodzakelijk omdat het anders niet mogelijk is dat beiden collegiaal besturen.

Dit amendement wordt verworpen met 2 stemmen voor en 19 tegen.

Artikel 13 wordt ten slotte ongewijzigd aangenomen met 16 stemmen voor en 5 tegen.

Artikelen 14 tot 21

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 16 stemmen voor en 5 tegen.

6. Eindstemming

Het ontwerp van decreet wordt ongewijzigd aangenomen met 16 stemmen voor en 5 stemmen tegen.

De verslaggever,

Leo CANNAERTS

De voorzitter,

Gilbert VANLEENHOVE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**HOOFDSTUK I**

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt onder technologische innovatie verstaan, dat gedeelte van de activiteiten binnen economische innovatie, waarin wetenschappelijk-technologisch onderzoek en ontwikkeling of creatieve technologietoepassingen een wezenlijke rol spelen, in combinatie met andere kenniselementen.

Onder economische innovatie wordt het geheel van activiteiten verstaan, waarbij bestaande en/of nieuwe kenniselementen creatief aangewend en gecombineerd worden voor de verbetering van bestaande of de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten, productieprocessen, organisatiemethoden en commercialisering, zodat toegevoegde waarde tot stand wordt gebracht of in stand wordt gehouden.

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder

- 1° ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis : onderzoek en haalbaarheidsstudies uitvoeren om nieuwe wetenschappelijk-technologische kennis tot stand te brengen ;
- 2° verspreiding van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis voor potentiële of effectieve gebruikers beschikbaar maken ;
- 3° aanwending van wetenschappelijk-technologische kennis : wetenschappelijk-technologische kennis gebruiken om bestaande producten en diensten te verbeteren of nieuwe producten en diensten te ontwikkelen, of om het productie-

proces, de organisatiemethoden en de commercialisering te vernieuwen ;

- 4° ondersteuning van wetenschappelijk-technologische kennis : alle activiteiten ondersteunen die bewerken dat wetenschappelijk-technologische kennis meer en beter ontwikkeld, verspreid en aangewend wordt, en die niet onder de punten 1°, 2° of 3° gerangschikt kunnen worden.

HOOFDSTUK II

De Vlaamse regering

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering dient periodiek in het Vlaams Parlement een beleidsplan in voor de aanmoediging van de technologische innovatie (hierna 'het beleidsplan' te noemen). Het beleidsplan geldt voor een termijn van vier jaar.

§ 2. Het beleidsplan omvat :

- 1° een beschrijving en verantwoording van het beleid dat de Vlaamse regering gevoerd heeft en van de beleidsintenties voor de toekomst, binnen de internationale context ;
- 2° een beschrijving en verantwoording van de budgettaire middelen die ze inzet ;
- 3° een beschrijving en analyse van de instrumenten en/of financieringsmechanismen die ze inzet.

§ 3. Het beleidsplan heeft betrekking op :

- 1° het beleid, de budgettaire middelen en de instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie ;
- 2° de weerslag en de afgeleide effecten op de technologische innovatie van het beleid, de budgettaire middelen en de instrumenten van acties binnen andere beleidsdomeinen en met een andere finaliteit dan de technologische innovatie, voorzover die weerslag en afgeleide effecten belangrijk zijn.

§ 4. Het beleidsplan moet in het bijzonder, gelet op de evoluerende behoeften van het innovatiebeleid, voorstellen bevatten voor de aanpassing, de coördi-

natie en de integratie van de bestaande en tot de totstandkoming van nieuwe instrumenten en/of financieringsmechanismen die in hoofdzaak gericht zijn op de aanmoediging van de technologische innovatie of die er een belangrijke weerslag op hebben.

§ 5. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid brengen over het beleidsplan genoemd in § 1 een advies uit. Deze adviezen worden toegevoegd aan het beleidsplan vóór het in het Vlaams Parlement wordt neergelegd.

§ 6. De Vlaamse regering regelt de nadere voorwaarden voor de opstelling en de indiening van het beleidsplan genoemd in § 1.

Artikel 5

De Vlaamse regering regelt de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan projecten voor ontwikkeling van wetenschappelijk-technologische kennis, zoals omschreven in artikel 3, 1°, die tot stand komen op initiatief van bedrijven.

Artikel 6

De Vlaamse regering regelt de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan projecten voor één of meerdere van de verschillende types van activiteiten inzake technologische innovatie, zoals omschreven in artikel 3, die uitgaan van samenwerkingsverbanden tussen bedrijven, instellingen en/of organisaties.

Artikel 7

De Vlaamse regering regelt de voorwaarden voor de verlening van financiële steun, in het bijzonder de criteria en de procedure voor de beoordeling van de steunaanvragen, aan de "interface-activiteiten" die uitgaan van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. Met "interface-activiteiten" wordt voor de toepassing van dit decreet bedoeld: de bevordering van de samenwerking tussen de

universiteit en het bedrijfsleven, de economische valorisatie van het door de universiteit uitgevoerde onderzoek en/of de oprichting van spin-offbedrijven.

HOOFDSTUK III

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

AFDELING 1

Het IWT-Vlaanderen

Artikel 8

In het opschrift van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie worden de woorden "Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie" vervangen door "Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen".

Artikel 9

In artikel 2 van hetzelfde decreet wordt § 1 vervangen door wat volgt :

"§ 1. Bij de Vlaamse regering wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, "Instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen" te noemen, afgekort 'het IWT-Vlaanderen'".

Artikel 10

Artikel 3 van het hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 3

Het IWT-Vlaanderen heeft tot doel de technologische innovatie in het Vlaamse Gewest aan te moedigen. Technologische innovatie wordt voor de toepassing van dit decreet omschreven zoals in artikel

2 van het decreet van [...] betreffende het voeren van een beleid ter aanmoediging van de technologische innovatie.".

Artikel 11

In hoofdstuk II van hetzelfde decreet worden Afdeling I en II, bestaande uit artikelen 4 tot 7, vervangen door wat volgt :

"HOOFDSTUK IIbis

Opdrachten

Artikel 4

Het IWT-Vlaanderen heeft als algemene opdrachten :

- 1° bijdragen tot de voorbereiding en de uitvoering van het beleid van de Vlaamse regering voor de aanmoediging van de technologische innovatie met inbegrip van het verlenen van verplichte adviezen over voorontwerpen van wijziging van dit decreet en over voorontwerpen van reglementaire besluiten aangaande de technologische innovatie ;
- 2° de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen.

Artikel 5

Het IWT-Vlaanderen voert de concrete opdrachten uit van de Vlaamse regering die passen binnen de in artikel 4 genoemde algemene opdracht. Het wendt hiertoe zijn financiële middelen aan.

Artikel 6

Het IWT-Vlaanderen kan de technologische innovatie op het terrein aanmoedigen door één of meer van volgende activiteiten te ontwikkelen :

- 1° gericht op technologische innovatie, financiële steun verlenen aan projecten of activiteiten van bedrijven, instellingen en organisaties of beurzen verlenen aan personen ;
- 2° informatie verspreiden en advies, begeleiding, gespecialiseerde dienstverlening en/of expertise aanbieden ;
- 3° netwerkvorming en samenwerking tussen bedrijven, instellingen en organisaties in de hand werken ;
- 4° de deelname bevorderen van bedrijven, instellingen en/of organisaties aan internationale programma's, gericht op de technologische innovatie ;
- 5° het optreden coördineren van bedrijven, instellingen en organisaties die middelen ten laste van de Vlaamse begroting voor de technologische innovatie ontvangen.

Artikel 7

Het IWT-Vlaanderen oefent de in artikelen 4 tot 6 genoemde opdrachten uit overeenkomstig de besluiten en beslissingen van de Vlaamse regering, en krachtens de bepalingen van een beheersovereenkomst met de Vlaamse regering, bedoeld in artikel 7ter.

Artikel 7bis

§ 1. Het IWT-Vlaanderen mag geen financiële steun verlenen aan de technologische innovatie tenzij op basis van reglementaire besluiten of beslissingen van de Vlaamse regering, die de voorwaarden voor de steunverlening omschrijven.

§ 2. De aanvrager van financiële steun wiens steunaanvraag is geweigerd, kan, op de wijze bepaald door de Vlaamse regering, bij het IWT-Vlaanderen een met redenen omkleed verzoek tot herziening van de beslissing indienen."

Artikel 12

In hetzelfde decreet wordt een Hoofdstuk IIter ingevoegd, dat luidt als volgt :

"HOOFDSTUK IIter

Beheersovereenkomst

Artikel 7ter

§ 1. Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, sluit met het IWT-Vlaanderen een beheersovereenkomst. De Vlaamse regering deelt, voor de ondertekening ervan, het ontwerp van beheersovereenkomst mee aan het Vlaams Parlement.

§ 2. De beheersovereenkomst wordt afgesloten voor een termijn van vier jaar. Ze wordt van rechtswege verlengd wanneer bij het verstrijken van de termijn van de geldende beheersovereenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden.

§ 3. De beheersovereenkomst bepaalt in het bijzonder :

- 1° de kwantitatieve en kwalitatieve resultaten die het IWT-Vlaanderen moet bereiken door op het terrein de technologische innovatie aan te moedigen ;
- 2° de wijze waarop de Vlaamse regering, de administratie en de Vlaamse wetenschappelijke instellingen met het IWT-Vlaanderen zullen samenwerken, met inbegrip van de wijze waarop de concrete opdrachten genoemd in artikel 5 worden voorbereid, meegedeeld, uitgevoerd en opgevolgd ;
- 3° de omvang en de berekeningswijze van de dotaties aan het IWT-Vlaanderen genoemd in artikel 21. "

Artikel 13

§ 1. In hetzelfde decreet wordt Hoofdstuk III, bestaande uit artikelen 8 tot 20, vervangen door wat volgt :

"HOOFDSTUK III

Bestuur en werking

AFDELING 1

De raad van bestuur

ONDERAFDELING A

Bevoegdheden

Artikel 8

Het IWT-Vlaanderen wordt bestuurd door een raad van bestuur.

Artikel 9

§ 1. De raad van bestuur bepaalt het beleid van IWT-Vlaanderen, onverminderd artikel 7 en 7bis.

§ 2. De raad van bestuur sluit de beheersovereenkomst af, genoemd in artikel 7ter.

§ 3. De raad van bestuur stelt de jaarlijkse begroting van IWT-Vlaanderen vast.

§ 4. De raad van bestuur heeft verder alle bevoegdheden, die niet door of krachtens dit decreet aan andere organen zijn toegewezen.

Artikel 10

De raad van bestuur kan bevoegdheden delegeren naar de voorzitter van het directiecomité en/of de directeur-generaal en/of het directiecomité.

Artikel 11

§ 1. De raad van bestuur neemt een reglement van orde aan.

§ 2. Het reglement van orde bevat minstens :

1° een regeling van de werkzaamheden van de raad van bestuur ;

2° een bepaling van alle delegaties die de raad van bestuur verleent.

§ 3. De Vlaamse regering bekrachtigt het reglement van orde. Het reglement van orde wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

ONDERAFDELING B

Samenstelling

Artikel 12

§ 1. De raad van bestuur bestaat uit hoogstens dertien stemgerechtigde leden en de ambtshalve leden.

§ 2. Elk van de leden van de raad van bestuur moet vertrouwd zijn met de technologische innovatie.

§ 3. Het lidmaatschap van de raad van bestuur is onverenigbaar met dat van de Kamer van Volksvertegenwoordigers of de Senaat, de federale regering, het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering, de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Brusselse Hoofdstedelijke regering, een bestendige deputatie, de rechterlijke macht of van het Europees Parlement, met de functie van gewestelijk staatssecretaris in de Brusselse Hoofdstedelijke regering of met het dragen van een ambt bij het Arbitragehof, de Raad van State en het Rekenhof.

Artikel 13

§ 1. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur worden benoemd door de Vlaamse regering.

§ 2. De stemgerechtigde leden van de raad van bestuur mogen, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, niet tegelijkertijd personeelslid van IWT-Vlaanderen zijn.

§ 3. Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de organisaties vertegenwoordigd in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, waarvan twee leden de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen,

en twee leden de representatieve organisaties van de werknemers.

Vier stemgerechtigde leden worden benoemd uit een dubbeltal voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

De Vlaamse regering duidt ten hoogste vijf leden aan, waaronder de voorzitter van het directiecomité.

§ 4. Het mandaat van de stemgerechtigde leden van de raad van bestuur duurt hoogstens zes jaar en is hernieuwbaar. Ingeval het mandaat van een stemgerechtigd lid voortijdig beëindigd wordt, voltooit de opvolger het mandaat van zijn voorganger.

§ 5. De Vlaamse regering benoemt onder de stemgerechtigde leden, met uitzondering van de voorzitter van het directiecomité, de voorzitter van de raad van bestuur. In geval van staking van stemmen in de raad van bestuur is zijn stem doorslaggevend.

Artikel 14

§ 1. De ambtshalve leden van de raad van bestuur zijn :

1° de directeur-generaal ;

2° een ambtenaar van de administratie Wetenschap en Innovatie van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. De ambtshalve leden hebben geen stemrecht. Zij wonen de vergaderingen van de raad van bestuur bij met raadgevende stem.

AFDELING 2

Het directiecomité

Artikel 15

§ 1. Bij het IWT-Vlaanderen wordt een directiecomité ingesteld. Het directiecomité bereidt de bijeenkomsten van de raad van bestuur voor, en ziet toe op de uitvoering van diens beslissingen. Het directiecomité oefent verder de bevoegdheden uit, die door de raad van bestuur eraan zijn gedelegeerd.

§ 2. Het directiecomité bestaat uit de voorzitter van het directiecomité, de directeur-generaal en ten hoogste drie andere leden die door de raad van bestuur aangeduid worden. Elk lid heeft één stem. Bij staking van stemmen beslist de raad van bestuur.

AFDELING 3

De voorzitter van het directiecomité
en de directeur-generaal

Artikel 16

§ 1. Het IWT-Vlaanderen wordt collegiaal geleid door de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal.

§ 2. De raad van bestuur bepaalt de nadere onderlinge taakverdeling tussen de voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal, die gehouden en gerechtigd zijn hiertoe een voorstel te formuleren.

Artikel 17

§ 1. De voorzitter van het directiecomité en de directeur-generaal worden benoemd door de Vlaamse regering.

§ 2. Hun mandaat duurt ten hoogste zes jaar, en is hernieuwbaar. Hun mandaat is een voltijdse opdracht. Hun rechten en plichten worden bedongen in een overeenkomst met de Vlaamse regering.

AFDELING 4

Personeel

Artikel 18

De Vlaamse regering bepaalt het administratief en geldelijk statuut van het statutair personeel en stelt

de personeelsformatie van het IWT-Vlaanderen vast.

Artikel 19

Het IWT-Vlaanderen kan contractuele personeelsleden in dienst nemen, onder de voorwaarden bepaald in het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren."

Artikel 14

In artikel 21, § 1, van hetzelfde decreet wordt 1° vervangen door wat volgt :

"1° de dotaties van het Vlaamse Gewest", en wordt 2° opgeheven.

Artikel 15

In Hoofdstuk IV van hetzelfde decreet wordt een artikel 21bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 21bis

De middelen die voortvloeien uit de overgedragen rechten en plichten van het Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen worden gevoegd bij de financiële middelen van het IWT-Vlaanderen."

Artikel 16

In artikel 22, § 3, van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"De commissaris en de gemachtigde van financiën en begroting kunnen binnen een termijn van vier werkdagen beroep instellen tegen elke beslissing die zij strijdig achten met de wetten of de decreten, de besluiten en/of de beheersovereenkomst."

AFDELING 2

VITO

Artikel 17

Artikel 4 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, gewijzigd bij decreet van 25 juni 1992, wordt in zijn geheel opgeheven en door de volgende bepaling vervangen :

"§ 1. De VITO kan deelnemen aan tijdelijke ondernemingsvormen zoals verenigingen, groepen of syndicaten, doch enkel voor het uitvoeren van studies, onderzoeken en demonstratieprojecten en voorzover die beantwoorden aan de in artikel 3 opgenomen doelstellingen.

§ 2. De VITO kan met eigen middelen kapitaals-participaties nemen of de activa die door haar onderzoeksactiviteiten worden tot stand gebracht inbrengen in ondernemingen, instellingen of verenigingen, maar ze kan zelf geen ondernemingen, instellingen of verenigingen oprichten."

AFDELING 3

FIOV

Artikel 18

Het decreet van 6 mei 1987 tot oprichting van een Fonds tot Bevordering van het Industrieel Wetenschappelijk Onderzoek in Vlaanderen, gewijzigd bij decreet van 21 december 1990, wordt opgeheven.

Artikel 19

De uitstaande rechten en plichten van het Fonds genoemd in artikel 18 worden bij de opheffing overgedragen naar het IWT-Vlaanderen.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 20

De Vlaamse regering kan de bepalingen van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering

van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie coördineren met de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot aan het tijdstip van de coördinatie.

Te dien einde kan de regering :

- 1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen ;
- 2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen, met de nieuwe nummering overeenbrengen ;
- 3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen teneinde ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen.

De coördinatie zal het volgende opschrift dragen : "Decreet betreffende de oprichting van het IWT-Vlaanderen, gecoördineerd op [...]".

Artikel 21

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop de verschillende artikelen van dit decreet in werking treden.